

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

309534

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూన్ నెల 6 వ తేది శుక్రవారము

NO. 56.

సంపుటము. ౩

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస శుద్ధ అష్టమి ర.

సంచిక ౫౬

100 మిక్కిలి మనోహరమగు నువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టరు) కాబడినది

ఇప్పుటికాలపు రుతి కనుచున్నది. సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాసనగలది. ఆటో హాగాని, సారాదుగాని, చేర్చబడలేదు నిర్దేశ చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ రుచాలపై కొన్ని చిందులు చిహ్నకరించినవో, మనోగ్య మగు నువాసన నిష్టలకరించును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో నుండును.
(ఇప్పుడైనా ఆర (డాం) సీసా 1-8 రు 0-8-0
మధ్యనకం నైజా 1 (డాం) " " 0-12-0
చేర్చినైజా 2 " " 1-4-0
చెర్చినైజా 4 " " 2-0-0

వి. సి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-3 0-6-0, 8 బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము పట్టెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపావులలోను దొరకును. వీనికి ఆకేరమును నకలు పెట్టు కలవు. కావున తాము కొనుగోవును సీసాపైన ను, కార్డుపైన ఆటోదిల్ బహార్ ను పేరును పరికిరింపుము. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ ను కర్నూలు నగరమున పరికిరించేయగోరువా రీ దిగువనానికి వ్రాసినవో ఆకాకిమర్తు గల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదును.

పోస్టునంబు:— అండ్రియన్ కెన్డ్రెక్ అందు కమిషన్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్బాయి నగరము. మెహతాపురమే త్రంమాల్, చై కాబుల్ రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరమావధము

వెల నొప్పుము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును
వనమాలికలచే
చేయబడును.
నువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండుదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుదు.
చక్కని డబ్బీలో
వెల రా ఆణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డిపో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

108, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బాంబాయి.

ఆత్మజ్ఞానా

శరీరమును విడిచినతరువాత ఆత్మజ్ఞాన

గంధకర్త:- పా. విగ్నేశ్వరస్వామియ్యారు, వి
ఇప్పుడైనా చక్కని గ్రంథము మీకు
మనోజ్ఞు, అంధ్రదత్తరెడ్డి రావార్యులచే
పోర్టు రోడ్డు 212, మదరాసు

మలయ చందనము

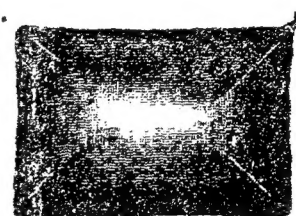

(1251) నెగోగమునకు మకారము
యందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎరికిరి
లేలిండు. వర్ణము లేదు. పిలికాక
మన్ను గు కలనవికెప్పుల పనిలేదు. ఇచ్చ
మైన మో మలయచందనము ఎలుపు
తెలుపు, వచ్చు అను నును దిగముల
నెగోగమును మును మునులో మున్నును. డబ్బీ 1-8 2-0-0
గంధర్వపార్శ్వనీ, రాజమండ్రి.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విసోదమైన గాలి తలగడలు.

పీటియందు శోకాయుక్త మరచిలను తీసికే
కావలసినవలె గాలిని నింపుకొని మరచి మునుపటివలె దిగి

విగ యెడల మిక్కిలిసాల్ప
కరమైన కలదెం దెనును. ఆ
క్రమేనపుడు మరచితి
గాలియంతయు పోయి
తేలులో గాని ఒడియంద
గాని యెందుకొనవచ్చును
ఇది శోభాగ్ధ గలవాడికి

ప్రమాదములకును తదితర ప్రమాదావస్థలకును మిగు
ప్రయోజనకరమైనది. ఒకసారి పరీక్షించి సాల్పమును పొందు
వలసింద 1-8 అణాలు 0-8-0, తలపాపుచ్చ ప్రత్యేకము
(రిజి6) పురునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం. 6, వెంకటేశ మేష్ట్రవీధి, సామలూరు పేట, మద్రాస్

పోముండు లేక, ఉత్తరహరివంశ విమర్శనము
శివరామశాస్త్రి ప్రణీతము.
మీట ప్రతి రు ౧-౪-౦, మామూలు ప్రతి రు ౧-౦-౦.
వే. శివరామశాస్త్రి, శతావధాని,
(1618) చిరివాడ, తేలపాళె పోర్టు, కృష్ణా జిల్లా.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్పత్రికలు - 1919.
400 రూపాయలు బహుమతులహాసమున పంపి పెట్టబడును.
నివరణలకొరకు క్రింది చిరునామాను వ్రాసి యడు.
డాక్టరు ఆచంట - లక్ష్మీవతిగారు,
వి. ఏ., ఎం. వి. సి. ఎం.,
(1909) హంటురోడ్, మదరాసు.

The English Universities College, Madras.
P. O. 144 (Removed from Y. M. C. A. Buildings to
Broadway.) 165
Coaches for Cambridge Senior Medical Preliminary,
Madras Intermediate Parts I & II. Highly organized.
For particulars apply to: D. Kulandai B. A. Principal.

యుద్ధ బాండులు శరీరుచేయబడును
1630
యుద్ధబాండులు విక్రయించ లేరువారు మద్రాసు
లింగళవీధి, నెం 188, చె. మామల్ మామ సి.వి.వి. గారి
ఇద్దరు రాకడంబల్ల న్యాయమైన ఖరీదుకు తీసికోవడును.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాల్పేరముఖమును పొందుట స్వా
భావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటలననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గ
మును కలగజేసి శరీరసాఖ్యమును దృఢపాత్రమును, ఆ
యోగ్యుత్పత్తిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా
సీయబడును. పోస్టునాటియు మే మే భరించి పంపెద
ము. వెంటనే వ్రాయుకోలేదము. (219)

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అరంకనిగ్రహ కోవధాలయం, 157, (రాజ్యేయద్రావ

రక్తమూలశంక
ఎంతకాలమునుండి ఉన్నప్పటికిన్ని, ఎంతకాలముగా
నన్నును మాటే రియాయతేయబడిన "మూలబిందు" అను
కోవధము పున్నుకొనుటలన అతిశ్రద్ధులతో వుదురును.
వెల బుడ్డి 1-8 రు. 2-0-0. (1884)
మూలబిందు డిపో, టి. పి. రోడ్, వేంకట, మదరాసు.

(మా సత్యైకవిలేఖకుని యొద్దనుండి)

4. సంఘాదేశములను విప్రులను బర్హిమకులై
యను పేరుతో నొక మాసపత్రిక స్థాపించడ
ం

6. నియోగిజనుల విద్యాభ్యాసమునకు యిదివరకు గుంటూరులో స్థాపించబడిన 'నియోగి విద్యానిధి' బేసవాడలో స్థాపించబడిన ఆర్యోపనియోగి ఫండు, క్రీస్తుతీ క్రీశేషరాలగు కొచ్చర్ల కొట బంగారమ్మగారి నియోగిఫండు, ఇంకను యిట్టి స్వల్ప లెక్కనైనను ముగ్గురు వానిని సేకరింపజేసి ఈ మహాజనసభయొక్క ఈ స్థాయి సంఘముయొక్క (మేనేజి మెంటు) కర్మవహరమునకు వశపరుపబడెను.

6. ఈ సంఘాభివృద్ధికి విశేషధన మార్జనముచేసెను. ఆధనమును రాజకీయమత విద్యల వ్యాపకమునకు వినియోగ పరచి సంఘముయొక్క సాంఘిక, నైతిక, ఆర్థిక, విద్యా వ్యాపకములకు తోడ్పడెనట. అవసరమైన, పాఠశాలలను స్థాపింపబడెను.

అధ్యక్షుల వాగ్దానము.

అగ్రాసాధికారులగు మహాత్ముని పరమహంసాదులగారి ఆధ్యక్షుల వాగ్దానమునకు డి క్రింది భాగములు సాధితములు: కనకాదరబారా!

ఈ సభావర్తమాన ఇంతకు పూర్వము జరిగిన మహాసభల తీర్మానములు ఉపవాసములకు కొన్నిటిని జరిపినచో తిని, నియోగిజనులయందు వైదికధర్మాచరణానికి భిన్నభిన్న చేయబడెను, నియోగిజనులకు లౌకికవైదికవిద్యల గల అత్యుత్తమ సహాయమునుబట్టి, నియోగిజనుల కభ్యుదయము నొడగూర్చుటయు నీసభవారియొక్క ముఖ్యోద్దేశములై యున్నవి. ఈ సభనియమై కొందఱుచేసిన యాశీర్వాదముల గత సంవత్సరములకు సమాధానములు చెప్పబడియున్నవి.

ఈ సభకుల నియోగిజనులకు వైదికాధికరణ కాలమునా వైషమ్య పరిధి మనుగనియును జేరబడినందున జననమునా మును కుండలనైన విద్యభావమునకు భంగము కలుగనియును నధిష్ఠింపబడి యున్నది. ఈ సభ స్వకాళానుసారమునకు యేర్పరుపబడినదేగాని ఇతరులయొడ జ్యేష్ఠులధికార నేర్పడినది గాదనియు, ఇతరులయొడ మహావైషమ్య మునకుయే మన మనయుల లేదనియు, క్రతుసంవత్సరము నీసభలో ఘంటానాదముతో చాటించుచున్నాము. క్రయాభాగమునందును ఇతర కాళ సోకులయొడ మునాపటికెనే భాగ్యభావమును, వారి లో కష్టమైనవారియొడ గౌరవమును చూపుచున్నాము. స్వార్థభాగ్యములలో నియోగిజనుల ప్రత్యేకముగ మొదటనుండి యేర్పడియున్నదిగాని యాసభవాగ్దానమునకు గల్గింపబడినది కాదు. ఒకకాళలో అన్నవారి సంపత్తి నొక్కటిగ జేర్చి వారియొడ వైకమ్యము కలుగజేయుటకుల దానాభివృద్ధి ను జేరెను. దానియొడను జేరెను. క్రయాభివృద్ధి యనునొక యొక కులభివృద్ధిగ మెప్పుడు గానొరెను. అనేక కాళులలో డిట్టి ప్రత్యేకసభల నేర్పడుచున్నవి.

వేదవిద్యాభ్యాసమునకు నియోగిజనులకు గౌరవము యును, వినికై శ్రోతృత్వమును గంధివివేకగలదనియు కావున నీసభ మిగుల సర్వదాయక మనియు కొక నుకొక మేముచినట్లు వెలియరచెడిది. పూర్వము మనజేయు మహాభివృద్ధి సాధించునదిగానుండెను. ఆకాలమున మనజేయునది వ్యాపించి యున్న పారమార్థికవిద్యయే కారణము. ఎపు దానిచాలా కష్టమో అది మొదలు జేరెను క్రమక్రమముగ తీగడతకు వచ్చినది. పరమార్థముయొక్క ఆధారములనునే భౌతికత నెదిలి యుండును. ఏకాంతివారియందుగాని పారమార్థికచింత యెంత అధికమై యుండునో వారిసంపద అంతధిక్రమై యుండును.

కావున నీసభవిషయమై చేయునాశీర్వాదములను నిరర్థకములైనవి. ఇదియెల్లవారికి నర్థమైతాదంతి మైయున్నది. దీనిని స్థాపించినవారు దీనినడుపుచుండువారు దీని కే విధమైన సహాయము చేయువారు ప్రకటనాక్షులను వంద నార్జులులై యున్నవారు.

ఈ సభవారి కర్తవ్యమెట్లైనది? నియోగిజనుల స్వభావము వెలిసికొనుటయు, దానిని నియోగిజనులకు ఆచరణము నకు దెచ్చుటకై సాధ్యమగు క్రమత్వములను చేయుటయు అగును. నియోగిజనుల స్వభావమునకు ఇతరప్రావృణుల స్వభావమునకును ఇందుకై ను జేరెను.

ప్రావృణుల సర్వభగములవారికి నాచార్యులై యున్నవారు. భగవంతుల బోధచేయవలసినవారు కొందఱు మాత్రముగాను, ప్రావృణులందఱును గురువులై యున్నారు. ఈ విషయమును అద్వైతులు పూర్తిగా మఱచినారు. వైష్ణవ విభిన్నాద్వైతులందు నామమాత్ర స్మృతి కలిగియున్నది. ఇది కర్మభేదము.

స్వభావమే స్వభావము. ప్రావృణులను సైనికముగా ప్రావృణులగుటయు కలిగియుండి ప్రావృణులకర్మము జేయుచుండునని వానియందు ప్రావృణులకర్మము పూర్తియైయుం

డును. ఇంచెట్టిలేకున్నను ప్రావృణులకర్మమునకు లోపమునుటయును. ఇమ్మాడు సందాక ప్రావృణులందు కుడిదియుండెనో అందాక వారు సర్వభగములవారికే బూజితులయిరి. రాజాధిరాజులు గయియు వారియొడ శ్రీధర్మార్థము గలవారయినవారనించిరి. వారు భూజనములని తానింపబడి యథావిధిగ బూజింపబడిరి. వారెల్ల పురుష నిద్యాకరణులై పరమేశ్వరమునకు ధనంధులై యుండిరి. వేదవేదాంగము లెల్ల చదివి జ్ఞానమునుబ్రైయుండిరి. ఆహారనియమముల బూని జీవ్యధావల్యము నలవి జీర్ణియైయుండు కామకోపముల జయించి తపోనిష్ఠులైయుండిరి. ఒకప్పుడు ధర్మానాసక్తులు గాక యద్వైతానుభవములనుబ్రై వైరాగ్యములనుబ్రై మనోవాక్యాదుల కర్మముల లోకజేనుమునకై బాటుపడుచుండిరి. కావున కర్మవారికి బూజ్యులైయుండిరి. కరీషామణియగు కలయునన్న కస్తూరిను లనాయనముగ వారికి లభించుచుండె.

ప్రావృణులందఱుజాతమునకు నిరర్థకమై పన్నము చేసి సంధ్యానుల వాచించి ముగ్ధులగుచుండు పూర్వము ఆహ్వానము ను గింపు జేసి కొని యుండవలయు. అది చేయక ఏకాగ్రమునకు బ్రవేశించరాదు. సంధ్యావందనము తిరుగుటల లేజున్న కర్మము గలుగును. పిమ్మట నేకాగ్రము జేసినను ఫలంతుమైయుండును. భోజనకాలమునకు పన్నముచేయక యుండుటయు, ఉదయమున లేకనే పన్నసంధ్యావందనముల లేక ఫలాహారముల బుచ్చుకొనటయు ప్రావృణులభగవద్దమును. ఉల్లిగన్నమిగుల రాజరహితము. రాజస స్వభావమునకును. కామక్రొధముల స్పృహయును. ఇది మొదలగునవి ప్రావృణుల కర్మములైన వస్తువులు. ఇట్టి యధర్మములను గురించి భగవత్ప్రమాణములను స్మరణముగ నిశ్చేదించుట యున్నది.

మనవృత్తులెన్నో ఎట్లు సమవలయు? కేలము నీచవృత్తులందును ప్రావృణులకు ప్రవేశించరాదు. ఉపాధ్యాపకత్వము సర్వాత్మమైనది. కాలదేవ వర్తమానముల ననుసరించి మనమితర వృత్తుల గొన్నపుడు కేలము ప్రభావమున ప్రధాన మని యెంచక నిత్యాభివృద్ధి జేయు గలిగి ప్రకర్తవలయును. ఏకాగ్రమున జేసినను ఆత్మకీర్తిమై యుండవలయు. తత్కాలమున సెంతలాభకరముగాక గన్పడినను ఆత్మనాకరముగ పరిణమించు సర్వధా ప్రవేశించరాదు. బుద్ధివశలతయు మన మన్నికర్మములకంటె పెట్టుకొనుట మనమిందు కొన్నామో నీతిసంపదయుండు కష్టమే శ్రేష్ఠము మనమిందు కొనవలయును. లౌకిక కార్యములకు జేయుటయందును మనము ముగ్ధులముల వారికి నావగృహాధ్యక్షులమై యుండవలయును. మన యుపదేశవైకావ్యములను ముక్తిమే గాక లోకమునందు మనఃపరదేవతలైన ఇతరభగవంతులవారు భగవంతుని గ్రహించవలయు.

ప్రావృణులకు లెమోగుణ, లెజోగుణముల జయించి కుద్ధనాత్మకగుణోపేతుడై సర్వభావసముడై వయసభక్తికౌదాని దైవగుణసంపన్నుడై యుండవలయు. వేదకాత్రముల జరిపి యితరులకు బోధింపవలయు. నిత్యనైమిత్తికకర్మముల సఫలము లగునట్లు దరింపవలయు. లోకసంస్కృత వైదిక లౌకిక కార్యము లన్నియు స్వాధ్యచింతిలేక లోకసంగ్రహము గను ఈశ్వరార్పణముగను జేయవలయు.

ఈ కర్మముల నీసభలో జేసిన మనమందఱును యథా కర్తవ్యమునకును. మనకాళులకే జేసిన వారి సంపత్తిని ప్రాతానాపటిచి యనన్వేషించవలయు. "యధ్యవాచరతి శ్రేష్ఠః తిలక్చేతేరేజనా" అను వాక్యముజ్ఞాపకమునకొనవలయు. మనలోపాటు మనశ్శ్రీయు గయింపగా మనోవృద్ధికి నావలయు. వారికిని లౌకిక పారమార్థికజ్ఞానము బోధింపవలయు. లింగభేదము కరీషమతోఁ జేరవదిగాని ఆత్మలక్షణముగాను, ప్రతిజీవుడు గొన్ని ప్రపంచములను కొన్ని శ్రేష్ఠస్వముల నెత్తును. భార్యాభర్తలు దాంపత్యములను గలవారై స్వభావార్థమున నిత్యోన్మేషమోచుభూతులు గావలయునని యాధ్యముల ఆచరణమును మనోభివృద్ధియు సంకల్పములను సమానములై, యుండవలయు.

చిన్నవారలకు బాల్యమునకుండి వైదికధర్మాసక్తి పట్టుపడవలయు. అది నులభిభోగ్యముగాను, ప్రతివిషయమును యుక్తియుక్తముగను సహేతుకముగను చెప్పినగాని వారంగిరింపరు. మగబిడ్డలకు మాత్రమే కాదు. ఆడుబిడ్డలకు గూడ నేర్పవలయు. ఎందాక మనబిడ్డలను మిషనరీ పాఠశాలలకును దొరకనమువారి పాఠశాలలకును బంపుచుండుమా అందాక వారలకు స్వమతాభిమానము గలుగుట కనకాళ ముండదు. ఇంగ్లీషుభాషతోఁ గూడ సంస్కృతమును సమానభివృద్ధిము బోధించెడు పాఠశాలలు జేయున స్థాపింపవలయు. విద్యా

ధర్మ సంధ్యావందనాది నిత్యకర్మముల మనస్థింపవలయునను, నిర్వంధము పాఠశాలాధికారులు నియమింపవలయు. కాళిలో నట్టి సర్వకళాశాల యొకటి యేర్పడియున్నది.

అచ్యుతచుట చిన్న వేదసాతకాలల శిష్యుల నియోగిజనులకు పూర్వారంభయోగములములు మాత్రమే చెప్పిన ఆచార్యుని ఇప్పటి కాలమునకు ప్రత్యేకము గానని నా యభిప్రాయము. మన చిన్నవారిద్రుతు వైదికవిద్య నేర్పబూసదు మేని అభ్యయనముతో కూడ సాహిత్యము, శిష్టి, వ్యాకరణమునెల్లి వేదాంతకాత్రము గలవి, లౌకిక వైదికములందు సమర్థులగుటకు, విహితముమీకై శ్రోతృగుంపన్న లగునట్లును చేయవలయు నని నా నిత్యతాభిప్రాయము.

యాజమా, అధ్యాపకము, శ్రుతిగ్రహణ ఈ మూడును బాగ్యమునకు అసాధారణభగవంతులని పుత్రిస్వతులు వచ్చియున్నందున కలియుగంబున ఈమూటిల్లము జీవన సుప్రార్థి కానేరదు గావున వీనిని స్వయానలోచనము చేయక మరలతదర్థములను ఆధ్యసించి సమర్థుడై ఈమూటియొక్క సామాచర్యమున లౌకికవృత్తులు ఎట్లులెన ఆశ్రయించి జీరణము చేయవచ్చును గాని నిఖిల శ్రోతస్వాత్మకర్మలయందును స్వయానగ విమతృణియు పాండిత్యమును గలిగి అవసరము గలిగినప్పుడు ఆశ్రయించక స్వయానగా నిర్వహించు కొను సామర్థ్యము గలవారలనుగా జేయుటకు ఈ సభవారు ప్రయత్నింపవలయును.

ఈ సభవారు చేయబూసకొన్నది మహాకార్యము. నియోగిజనులవారికిని తద్వారా ప్రావృణులవారును కంతము నశ్యుంకి శేషస్మర మైన కార్యము.

అగ్రాధ్యక్షుడు ప్రకృతమున 1911 క్రీశోకర్తవ్య కర్మ గాం యొక్క యా వారికి సహాయ భూతులగు కొద్దిమంది యొక్క యా కృషి కల ననే నిలిచియున్నట్లు తోచెడిది. అట్లుండఁగూడదు. దీనికి కావ్య శిష్యత్వము గల్గింపవలయు. క్రమక్రమమున నీసభ, జేమెల్లడెట విడిచిపెనునట్లు, నియోగిజనుల కెల్లరకు దీనినై వర్ధిమానము గల్గునట్లును దగినవార్డుముల, వెదకవలయు. నియోగిజనులకు విద్యాభివృద్ధికి కుదుటగాను మొదలుపెట్టు ప్రకృతమున నీసభవారియొక్క ముఖ్యోద్దేశమై యుండవలయు. రాజకీయ విద్యాభ్యాసమునకు పూర్వమునకంటె నిపు డధికద్రవ్యము కాలసేయున్నది. అది సామాన్యజీవజల కర్తవ్యమిహిహియినది. అట్టివారికి సామాన్య మొప్పులయు. ఆచార్యులనున్న గాని యా మహాకార్యము నెరవేరు. ఆచార్యులయందు ప్రమాణముగ నున్నకాదు శ్రేష్ఠత్వము వినిగని ద్రవ్యమునేక రిండుట సాధ్యముకానేరదు. కావున సాంప్రదేయకరణ ప్రతిపందలమునందు నొకటికరిం కలఁగునని యొకభాషాసభ నేర్పరుపవలయు. అయామండలముల సుసభావ్యాపకము నభివృద్ధి చేయుటయు మెంబర్లకు జేర్చుటయు ద్రవ్యము వనూలు చేయుటయు వారిభాగమై యుండవలయు. ఈ సభా కార్యముల నెమిత్తు జేరబడుచుండుచు దీని యుద్దేశముల జననము దాయమునకు బోధించుచు తేజకర్మత్వతో పాటుపడువారు కొంద జేర్పడవలయు. అట్టివారిని లిగి నేరవలయు నిచ్చియైన నియమింపవలయు. సాంప్రదేయకరణ సమాజే మయినపుడు గతసంవత్సరము జరిగిన కార్యములు ఆర్జించిన ద్రవ్యములెట్టి దాని నెదిగ్రయించు భిన్నువైదేవియు పురాణసంవత్సరమున జరుగవలసినదెట్టి! అన్నియు మహాజనసభవారికి నప్పగించివారి యంగికారముం బొందవలయు. ఈ విషయమై కావలసినచర్యల జరుపుటయు లీ గ్రామములకు జేయుటయు సీసభవారికి కర్తవ్యములై యున్నవి. సర్వజనసమాదగణము జగదీశ్వరనికృపా కటాక్షమును నీసభకు లభించుగాక!

కమమహాజనసభ.

భావట్లతాలూకా కమమహాజన సమితి ప్రాములసాటి వెంకటకృష్ణయ్య. నన్నపునేని అంకమ్మ.

నివ్వలలో 1-6-19.

బ్రిష్టుగారి కేసు :— గార్డెయరీడి, ఇండియను టెనరీ
కంపెనీ మేనేజరు జి. బ్రిష్టుగారి వాకంపెనీ ఖాల్తీలు మాన్యు
నగురు అమర్వాద కేసులను నడు ఉద్దేశముతో ఒకదినము
అతనికడకు బోయి వెంటనే జీతముల నిమిష నిగోరి రనియు,
అత డట్టియందున అమర్వాద మాటలాడి రనియు, విమృట
బ్రిష్టుగారి క ఒక బండిలో బయటికిరాగా రాడ్లను ఇటికపెట్టి
యను బండిమీదకువ్వి బండిని పాడుచేసి బ్రిష్టుగారు నందుండి
వైకిటిసి కొట్టిరనియు కేసురాగా అలపూరు పోలీసు మేజిస్ట్రే
టుగారు దాని విచారించుచున్నారు. విచారణ ఇంకను ముగి
యలేదు.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

శ్రీ శంకరాధ్యక్షులవారి లింగైక్యము

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకము:

అయ్యో, బ్రహ్మశ్రీ ముదిగొండ శంకరాధ్యక్షుల వారి పురస్కారమును నీ పరంగల్ పురమందును ధర్మ భక్తాగ్రగణ్యులైన వైక్యబుందములే 18 దినములు ద్వీపము ముగా మాహాశ్వరాధ్యక్షులను సర్వకాలముల అన్నదానము ను నిలుపేదలకు ధాన్యదానమును చేయబడినది.

శివపురం కర్వతలింగం.

II

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకము:

అయ్యో, ది 20-5-19 వ తేదీయందు శ్రీ శంకరాధ్యక్షుల వారి సమాజమందిరమున బ్ర. శ్రీ. శంకరాధ్యక్షులవారి నిర్వాణ మునుగురించి శ్రీ శాడిగొండ పూర్వ య్యకాశ్రమిగారి అధ్యక్షత క్రింద సౌకసభకుడినది. బ్ర. శ్రీ. శంకరాధ్యక్షులవారి అంత్యవాస్తవముగాను సభకు విచ్చేసియుండిరి. వై. శ్రీ. పూర్వ నములే సభ ప్రారంభింపబడి, కొందఱు సభకులచే శ్రీ ఆరాధ్యులవారి శివమునుగూర్చి ఉపన్యసింపబడినది. ఆనంతరము శ్రీ ఆరాధ్యులవారి శివమునుగూర్చి శంకరాధ్యక్షులవారి తియసుపేర ప్రతివత్సరమున నొక ఉత్సవమును జరుపుటకును శ్రీవారి చిత్రపటమును శ్రీ శైవసమాజమందిరమునం దేర్పించుటకును, సభవారిచే తీర్మానింపబడినది.

శ్రీమది ముదిగొండ మల్లికార్జునరావు

వాతావరణ వార్త

1919 సం. జూలై 20 7-వ తేదీ శుక్రవారము.

Table with 6 columns: వర్షము, వర్షము, వర్షము, వర్షము, వర్షము, వర్షము. Rows include: గోపాలపూరు, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ, బందరు, నుంట్లూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, మైదరాబాదు, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, టెంగునూరు, తెల్లూరు, నేలమ, కోయంబుత్తూరు.

వాయు భారము సర్పాదులలో కొంచెముగా హెచ్చుచు, బంగారాభారమున కిక్కిరియింపుచున్నది. ద్వీపకల్పమునందు నైరతము వాయుభారముగల్గుచున్నది. గాలివాన అన్నిచోట్ల యున్నది. గాలివానలలో వాయువు సముద్ర మట్టి తీరముగా వీచుచున్నది. పశ్చిమతీరమునకు పశ్చిమోత్తరముగను, ఇతర చోట్లను పశ్చిమదిక్కుగను వాయువు వీచుచున్నది. కొర మాండల తీరమునందును, మైసూరునందును, దక్షిణాగ్రాంతమునకు మధ్యమోడ్చుట్టి హెచ్చుచున్నది. ఇతర చోట్ల మామూలుగ నేయున్నది. రాత్రివేడిమి అంతలేన్న గాతము. ఆర్ద్రత తగ్గుచున్నది. ఆకాశమున మేఘము లెక్కువగా నున్నది. గాలివానలను బందరునకు త్రగమున వర్షము తీర్రముగా కురిసినది. పశ్చిమతీరమున వర్షము మామూలుగ నేయున్నది. గాలివాన తీరమునం దింకను వ్యాపించియుండలేదు. నేటి యందయము 8 గంటలకు గోపాలపురమున గాలివాన యున్నట్లు తెలియచున్నది. పి. ఆర్. చిదంబరయ్యగారు. ఆర్డింగు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

బొల్లికురు మిత్రమండలి వర్గము.

లండను, మే 28:—బొల్లికురు మిత్రమండలినిబట్టి ఎస్.ఎస్.ఆర్, టెటావియా, కులినయా, రెవెం, లివో, కొవ్వొత్తుల వర్గమును పంపుటకు పశ్చిమంబుడినది. కల్లులు లూలెంట్టుగాను బ్రిటిషు 1 మి.ఎ.ఎ.గారు నియమించబడినది. అతడు మే 25 వ తేదీన లండను నగరమునండి నియమించబడినది. లివోకు వర్గమున అధికారులు తెలిపిరి.

రషియా కురిసితులు.

స్టాన్బు మే 28:—రషియా కురిసితుల మంత్ర్య మయ్యెను రూషిగ రషియానుండి తెలియచున్నది. పెట్రో గ్రామ స్టాన్బుకును కెట్టి నిరోధ ముండవలదు.

బొల్లివికుల సంపూర్ణ పరాజయము.

లండను, మే 28:—దక్షిణ రషియా యుద్ధమున బొల్లికురు మిత్రమండలి ప్రజేయన పూర్తిగ నోడించినది. రేమాం టునోదగ్గర నన్న బొల్లివికుల మూలస్థానము కట్టుకట్టినది. 3500 యుద్ధబండిలు, 15000 క్రొత్తకుసుకులు 18 ఫిరంగులు కట్టుకట్టినది. 10-వ బొల్లివికుల మిత్రమండలి గొప్ప పరాజయమును బొందినది. 10000 బండిలను 28 ఫిరంగులను వచ్చుచున్నది.

జర్మనుల అపోహము

లండను, మే 28:—జర్మనుల ప్రతి సాధనరతులను అమెరికా నాగ్నాత్రికలకు తలెత్తియున్నది. పంపబడినది నిది తెలుపే యిట్లుచేయగూడదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తెలిపినది. ఎవరుకో లెక్క అభిప్రాయమును బదిరిన తెలియజేసెను. కర్నూలు చావీగారి కొక బాబు కంపెనీలకి యున్నదని తెలుపుచు రాంబా పురపుగాను జర్మనుల ప్రతి సాధనరతుల మొదటిభాగమును ఆముకు అందజేసిరి. మిగిలిన దానిని యుద్ధా దిచ్చినదని పార్ గినుబట్టి, పార్ ల్యాం దునుబట్టి మరి ఇంకొక 22 కార్గదర్శమును నేటి సాయంత్రము తెలిపినది పంపబడినది.

బెన్నుప్రభుత్వ ప్రభుత్వగారి ప్రస్తావన.

జర్మనుల సంధి విషయమునకు. బెన్ను, మే 28:—బెన్నుప్రభుత్వ ప్రభుత్వము ప్రసంగించుచు, కొంటురాంటుజోగారు సంధిప్రతిపదన చేపాటు చేయుటకుండు తానుచేపాటు చేసిన బాగుండుని పాటుగా వార్తాప్రతిపదన అభిప్రాయమునకు ఆశ్చర్యకరమిది. మాన్వ జేయనకు ఉత్తరతో కుల్యమైన ఈ సంధిప్రతిపదన జర్మనుల జేయనకు చేపాటుచేయదు.

జర్మనీలో రాదలచిన విజయము.

కో మెమోగను, జూలై 1:—నాస్కిగారు సంధిపర కులను ఆశీషించు భావపరకములను సంగీకరించిరి. ప్రస్తుత మిట్టి చర్యలు గావించినవారలచే నైరతికావనమును తీరముగా ప్రయోగించెదమని నిదీనినట్లులను, జర్మనీదేశము లో గందరగోళములు బయలుదేసిన ననియును తెలిపినట్టి వార్త చెప్పుచున్నది. సభలను ఆందోళనము అభివృద్ధిచేసి రాష్ట్రమునకు అపాయము చేచ్చుచున్నదని ప్రకటించుచు గృహములయందును, విహారంపులయందును సభలుగావించి నూడదని విహారంపెనెను. అల్లరులు అపకలసిన దనియును, ఈ చర్యలు కేరవులు జర్మనీని దండెత్తుటకు అవకాశము విచ్చుననియు, సంధిపరకులకు జర్మనులు తిరుగ పంపిన సమాధానమును మిత్రమండలి వ్యతిరేకించినయేదల, జర్మను రాజ్యాంగ గమయెక్కు జీవితమును నిలబెట్టుట కివసరమైన సలహాలను ప్రభుత్వమువారు తీసికొందిరినియు ముఖ్యము తూర్పుభాగ మున నన్న జర్మనులకు ప్రభుత్వమువారు రొక విజ్ఞప్తి పంపిరి.

బ్రిటిషు సైనిక సంక్షేమము

లండను, మే 28:—పెర్మిగును భోయ్యుండి "దేయి రీమెయిలు"న కిట్లు తెలియచెప్పెను. జనరలు గౌరీకారి యాజ మాన్యమున బ్రిటిషు సైనికసంక్షేమము మేలెంచెను.

జర్మనులు-పూర్వమున రాజు

లండను, మే 28:—బెన్సువెర్గిగారు మేను విశేషం ఇట్లు తెలియచెబుచున్నాడు. జర్మనుల పూర్వమునరాజు మే 28వతేదీన తలచిన కలంపుగ హాండున కు త్రగమందుకు యాశ్చర్యమును కేగిరి. అవట నశని కొక మోటారు వేచి యుండెను. అది ఎవరికి కేగినదో తెలియదు.

స్థానిక వార్తలు

నిమ్మజాతి ఉద్ధారణసంఘము:—చాకలపేట జాతి నిమ్మజాతి ఉద్ధారణసంఘమువారి హాటులో ఈ నెల 8 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు స్వామి బ్రహ్మానందగారి అధ్యక్షతక్రింద ఒక సభ జరుగుచు. ఎమ్. ఆర్. జంటనాథముగారు "అభివృద్ధికి మార్గము"ను గురించి ఉపన్యసించుచును.

అమృత సరస్సు కుట్ర నేరము.

ఈ విచారించుటకు 2-వ తేదీన నైరతికావనసంఘ మొకటి నెలకొల్పబడినది. నెయిత్తుడిక దాక్కురు కెయిలో, బార్. ఎల్. లా; దాక్కురు శత్రుకాల్ ఎం. సి. బహుల్ ఇస్లాము ఖాన్ బాబ్బరు మాపీజా మహమ్మదు బషీరు, వైద్యుడు కొట్టు మాలు, యంత్రాగిణి, నారాణుబాబున వర్తకుడు, గురు దీతుసింగు, బార్. ఎల్. లా; అస్సాకన్ సవ్యాసి, వీరనాథ్, నాట్సు క. తివాసంపాదకులు, కుమాదాట్సు, వైద్యుడు, గులా ముఁదీ, గులాము మహమ్మదు, ఆబ్దుల్ అజీజా, మహమ్మదు ఇస్మాములు, దుకాణాగార్లు, మోతీరాము, వర్తకులును ముద్దయియుగ జేర్చుండిరి.

ఆర్థిక యుద్ధము.

ప్రభుత్వ ప్రకటన—ఈ ప్రకటన తూర్పుభాగమున ధాలు సమీపమునందు శత్రువైపును లేచియున్నట్లు తెలియ వచ్చెను. నిత్యము వాదిరామును సాదగ్రిం దోయికోనును స్పష్ట విశ్వసంపబడుచున్నది. పెచ్చిలోయస్థితి మరింత నెమ్మదిగ నున్నది. వివిధ ప్రదేశములకు సరఫరానైనైకుల సంఖ్య 1500 ఉండునని మదింపుచేయబడినది. జోరా ఇస్మార్ ఖానుకు శత్రువులను దున్ను దో జల్ సుగద్దువద్ద కొంత మంది మేనవాదీలును, మేరానీలుగ దాము లొనరింపినట్లు తెలియచెప్పెను వారి నెదుర్కొనుట కొరకే మంపబడినది.

ఆస్త్రియా సంధి పరతులు.

ఆస్త్రియాదేశమువారు సంధిప్రతిపదన చేపాటు చేయుటకు సంధిపరత్వము వారికి జూన్ 2-వ తేదీ నిమ్మకు సంధిపరవాని తీర్మానించిరి.

రేనిషు ప్రజాప్రభుత్వము.

జర్మనీదేశ ప్రకటనము. ప్రకటన: ఎడల భాగమునకున్న ప్రాంతముల (రేనిషు ప్రభుత్వమునుండినది) ప్రత్యేకముగా రేనిషు ఆను పేదకుల ప్రజాప్రభుత్వమును నెలకొల్పుచు జర్మనీప్రభుత్వమువారు రొక ప్రకటనమును ప్రకటించిరి.

బొల్లివికు సైన్యము.

లండను, జూలై 1:—బొల్లివికు యుద్ధకాళము మరి మూడు నాకలును (రాష్ట్రము గోల్కాకు పడమటితీరము) కు మట్టదించినది. 7 బ్రిటిషు యుద్ధనాకలు ఈ యుద్ధమున పాల్గొనిరి. 50 నిమిషములైన పిదప బొల్లివికులు (రాష్ట్ర) దలుకు పారిపోయిరి.

బ్రిటిషు ఋణము.

లండను, మే 28:—ప్రస్తుతము బ్రిటిషు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు 405 కోట్ల పాకుల అసలు ఋణము నియమించియున్నది.

బొల్లికురు-వాసులు రీగా నాక్రమించుకొనుట.

లండను, మే 28:—ప్రభుమండలియన కెన్వర్టీ గారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కర్నూలు పోస్టునర్త గారిట్లు చెప్పిరి:—బొల్లికురు-వాసులు జర్మనుల ఆశ్చికదళ సహాయమున రీగా నాక్రమించిరి మే 21-వ తేదీన రీగాయందలి బ్రిటిషు ప్రతినిధి తెలిపెను. ఇంక నేమి చేయవలయుననియు ప్యాకెటు నందలి మిత్రమండలి ప్రతినిధులు తమలో తా ములోనించు కొనిరి.

Wanted.

For the R. Ch. High School Pithapuram from 1st July 19 a qualified Shorthand & Typewriting teacher on Rs 40-2-50 (annual) & a Mathematics L. T. on Rs 80-4-100 (annual) Applications should reach the Headmaster before 15th June. 1631

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేది

శుక్రవారము.

భూమి శిస్తు

మద్రాసు రాష్ట్రపు 1917-18 సంవత్సరపు ల్యాండు రివిన్యూ పరిపాలనా నివేదిక మిపుడు చేసినది. ఈ నివేదిక వెలువడుటకు సంవత్సరము నకు పైగ నాలస్యముగల కోసనీయము. కర్నూలు, దక్షిణార్కాటు మండలపు రిపోర్టులు తమకు సకాలమున జేరకుండుటచే రివిన్యూబోర్డువారు ఆలస్యము జేయవలసివచ్చె నని, నివేదిక తెలుపుచున్నది. మండలాధికారు లింకను చురుకుగ బని చేయుట యవసరము. సివిలు సర్వీసువారి సాక్షవ మునకు, ఇట్టి విషయములు నిదర్శనములు గా జాలవు. ఈ నివేదిక 1327 ఫసలీకి సంబంధించి యున్నది. ల్యాండు రివిన్యూకద్దతి తిన్నగ లేదని యు, కొన్ని వత్సరముల కొకమారు అధికారులు ఇచ్చవచ్చినటుల భూమికిస్తును నిర్ణయించుచుండుట, రయతులకు మిగుల బాధకరముగ నున్నదనియు, ప్రజలు చాలకాలమునుండి మొరలిడుచున్నను, ఉపశాంతి గలుగ లేదు. శాఖావిభజన సంఘమువారు ల్యాండు రివిన్యూను కేవలము రాష్ట్రీయవిషయములలో జేర్చుట భావ్యముగ నున్నది. ఏలనన, ఈ విషయము సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు జెందియున్నంతవరకు, ఏరాష్ట్రపు శిస్తు లా రాష్ట్రోపయోగమునకు వెచ్చింపబడునను నాశకు తావు లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు, రాష్ట్రము లిచ్చుచున్న ధనపు మొత్తముతో నిమిత్తము లేకుండ, వసూలయిన మొత్తము నన్ని రాష్ట్రముల కిచ్చవచ్చినటుల బంచుటచే, సప్త మధికముగ గలుగుచున్నది. శాఖా విభజనసంఘమువారి యేర్పాటు కొనసాగునెడల, ఏరాష్ట్రపు మొత్త మారాష్ట్రమునకై వెచ్చింపబడును. కాని, రాష్ట్రమునందలి అధికారవర్గ ప్రభుత్వము న శాఖా పరిపాలనము నొనగూచో లాభ మే మాత్రము గలుగదు. ఈశాఖ ప్రజాయత్నముగల యవసరము. లాండు రివిన్యూను శాశ్వతముగ వైనను నిర్ణయింపవలెను. అటులగానిచో, ప్రజా ప్రతినిధి సభవారయిన దీనిని నిర్ణయించుచుండవలెను. శాఖావిభజనసంఘమువారి శాఖను అధికారాయత్తము గావించి యుండుటచే లాండు రివిన్యూ సెటిల్ మెంటు వద్దతి యిదివరకు వలెనే కొనసాగుచు ప్రజల దుస్థితి నేమాత్రము దొలగింప జాలకుండును. ఈశాఖ ప్రజాయత్నముగల ఎంతటి యవసరమో, సర్. శంకర నాయరు గారు సహేతుకముగ చెలిపి యుండిరి, వారి వాక్యముల నీసందర్భమున గమనించుట యవసర మగుటచే వాటిని బొందుపరచెదము.

“నాయభిప్రాయ ప్రకారము, కార్యనిర్వాహక వర్గ ప్రభుత్వమువారికి రివిన్యూను వృద్ధిజేసెను సభికార మండ గూడదు. లాండు రివిన్యూ, కాసనసభవారిచే మాత్రమే విధింపబడదగినదై యున్నది. కాశ్యోతముగ నిర్ణయించబడిన జమిందారులూర్పు దప్ప కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారు మిగిలినవాటి గూర్చి యొకసభికారమును సెలవిచ్చుచున్నారు. భూమి, ప్రభుత్వమువారి స్వంతత్రుత్వ స్థితి యనియు, వారు తమ యిచ్చవచ్చినటుల నిర్ణయించెడి ఏకీకరణమును, భూమి యజమాని చెల్లించితిరకత సనియు, మీ యుద్దేశము. ప్రపంచము లోకెల్ల హిందూదేశమునందొక్క జేతనమునకే, రివిన్యూ నిర్ణయమునకు ఆచారముగాని, ధర్మముగాని, స్వర్గముగాని ఏమిదోదెన్నుది. ఇట్టి సిద్ధి ప్రబలుట చేతనే జేతనాధిక్యము

విశేషముగ పెరిగిపోవుచున్నది. భూమిపై పెట్టుబడి పెట్టుటకుగాని, విశేషపరిశ్రమ జేయుటకుగాని, ఆసేతుల వెలను చూస్తారు. అందుచే, భూమ్యాదాయములో నిమిత్తములే శిస్తు హెచ్చుదలను నిర్ణయించుటకు రాష్ట్రప్రభుత్వములకు వికలాధికార ముండవలయు నని, శాఖావిభజనసంఘము వారు గావించిన సూచన, కారినవేదికయందలి 79 వ పార్సరా లోని విషయములకుగూడ సంబంధించి యుండవలెను. భూమిపై శిస్తువైనను కాసనభూర్యకముగ గాని, నియమిత కాలములోపల జరిగెడి సెటిల్ మెంటుల మూలమునగాని, విధింపబడిన యధికారమును, ప్రజాయత్నము గావించుట యవసరము. ఇది జరుగనిచో, (1) భూమికిస్తున్న యే మే మాత్రములపై జరుగవలయునో ఆమాత్రములు రాష్ట్రీయ కాసనములందు జేర్చబడవలెను. (2) ప్రతిమండలపు సెటిల్ మెంటును బిల్లురూపము దాల్చవలయును. మిగిలిన వన్నెలకు సంబంధించిన బిల్లులు రాష్ట్ర సయిన విషయమునకే, సెటిల్ మెంటు బిల్లు కాసనసభవారిచే పంపిరింపబడవలయును.”

సర్ శంకర నాయరుగారి సూచన కొనసాగుచో కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వము తన యిచ్చవచ్చినటుల శిస్తులను మార్పులకు వీలుండదు. భూమిపై పెట్టుబడి పెట్టి, భూమిని బాగుజేసి కొనుటకు, భూమందుల కవుడు ప్రోత్సాహముండును. జేతనాభాగ్య మీ తీరున హెచ్చుటకును వీలుండును. ఈశాఖ అధికారాయత్తముగ నున్నంతవరకు, రయతులు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుటకు వీలుండదు. భారతీయ రామబాబు లీ శాఖ ప్రజాయత్నముగలటుల కృషి నలువవలసియున్నది. 1327 ఫసలీకి సంబంధించిన నీ ల్యాండు రివిన్యూ సెటిల్ మెంటు రిపోర్టుపై, ప్రభుత్వము వారి విమర్శనము ఏదేని మిది పంక్తులలో నిమిడియున్నది. ఇట్టి ముఖ్యవిషయమై, ప్రభుత్వమువారు తగిన విమర్శన కావించకుండుట సమాజసముగ లేదు. 1917-18 సంవత్సరమునందు కాలమాన మనుకూలముగ నున్నదని తెలుపబడినది. ఆహార వదార్థముల ధరలు మాత్రము వెనుకటివత్సరముకన్న హెచ్చుగనున్నవి. ఇందుకు కారణ మెద్దియో రివిన్యూబోర్డు వారు సూచించియుండలేదు. ఋతువులు తిన్నగ నున్నను లేకున్నను, ధరలుమాత్రము తగ్గుండుటచే, ప్రజల సంకటములు తొలగిపోకున్నవి. జిరాయతీ చేయబడిన భూమి మామూలుకన్న 6,55,000 ఎకరము లధికమయ్యెను. భావ్యము, వేరు శెనగ, ప్రత్తి, నీలిమందు పంట లధికముగ పండినవి. పశువుల దుస్థితి మాత్రము దయనీయమగుచున్నది. నివేదికవత్సరమున 70,018 పశువులు రోగముల మూలమున మరణించెను. వెనుకటి వత్సరపు సంఖ్యకన్న ఈ సంఖ్య 1430 వరకు హెచ్చినది. ఆంధ్రదేశమునందు కృష్ణా, గుంటూరు, అనంతపురము బల్లారిమండలములందు రోగము లధికముగ నున్నవి. పశుమరణము హెచ్చుకుండునటుల తగిన శ్రద్ధను అధికారులు పీసికొనుట యవసరము.

రివిన్యూ మొత్తముమీద వెనుకటి వత్సరము కన్న వృద్ధియైనదని చెప్పవచ్చును. శాశ్వతపు పేష్కాటు సిస్తు 49,88,219 రూప్యములనుండి 49,92,012 వరకు హెచ్చినది. ఈనాం భూములపై క్విట్టరెంటు మాత్రము 185 రూప్యములు తగ్గినది. రయతు వారి భూముల సిస్తు 3,10,964 రూప్యముల వరకు హెచ్చినది. నీటితీరున, రెండవవంటశిస్తులకలసి మొత్తముమీద 1,36,926 రూప్యములు హెచ్చినవి. శిస్తుసమాలుకూడ హెచ్చినది. కాని రెమిషనులు 2,17,649 రూప్యములు తగ్గినవి. రెమిషనుల నిర్ణయము మిగుల అసంతృప్తికరముగ నున్నది. ఇందు విషయమై ప్రజాప్రముఖులతో, నధికారులు యోచించుట లేదు. రెమిషనులు తగ్గుటచే, ప్రజలు శిస్తుల చెల్లించుటకు శక్తిగలిగి యుండిరని, తలచుటకు వీలుండదు. ప్రజలు శాసనబద్ధులగుటచే ఎటులెటులో తంటాలుపడి తమ శిస్తుల చెల్లించి, ఆ

వైన తలతడిమి చూచుకొందురు. అసంభవమయిన దప్పు, శిస్తుల చెల్లించుట కెంతటి కష్టపరిస్థితులం దయినను, రయతులు వెనుకడియరు. రివిన్యూ క్రిందగాని, సెస్టుల క్రిందగాని, 7,84,35,035 రూప్యముల డిమాండు కలదు. ఇందులో 7,71,57,217 రూప్యములు ఫసలీ ముగియులోపలనే వసూలయినవి. 1919 సంవత్సరము 1 వ జనవరి తేదికి వసూలుగావలసిన మొత్తము 2,65,561, రూప్యములు మాత్రము మిగిలియుండెను.

లాండురివిన్యూ, సెస్టులును, కలసి వసూలు చేయబడుచున్నవి. ఈ వసూళ్లను ప్రత్యేకముగ వివరించుటకు ప్రయత్నము జరుగుట లేదు. ఇందు వలన రెంటియొక్క మొత్తమును ప్రత్యేకముగ విడదీయవచ్చునను విశ్వాసము మాకు గలుగకున్నది. 1326 వ ఫసలీకన్న జులై నోటిసులు 1327 ఫసలీలో 10725 వరకు హెచ్చినవి. ఈ హెచ్చుదల కృష్ణా, అనంతపురము, ఉత్తరాంధ్రా, తంజావూరు, మలబారు మండలములలో విశేషముగ గప్పట్టుచున్నది. ఆస్తి వేలమయిన బాకీ దారుల సంఖ్యగూడ 1326 వ ఫసలీకన్న సీఫసలీలో హెచ్చుగనున్నది. దీనినిబట్టి, భూమి యజమానులకు శిస్తు చెల్లించుట కెంతటి కష్టము గలిగెనో యూహించవచ్చును. జప్తయి, విక్రయమయిన భూముల విషయము జూచిన, సంతాపము కలుగక మానదు. 1,52,456 రూపాయల విలువగల భూమిని రు36,971 లశిస్తును రాబట్టుకొనుటకు దొరతనము వారు వేలమువేయగా, రు 58,480 రూప్యముల క్రయధనము మాత్రముచేరెను. ఇందువలన, భూమి భూమందు లెంతటి నష్టముల పాలయిరో గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి హింసక్రయపు వద్దతి ఎంత త్వరలో మారిన ప్రజలకంతటి శ్రేయస్కరము. ప్రతి తాలూకాకును కలెక్టరులు సెటిల్ మెంటును అయిదు సంవత్సరముల కొకమారు జరుపవలయునని, విధిగలదు. ఈ విధిని గంజాము, కృష్ణా, సేలా మండలముల కలెక్టరులు తప్ప మిగిలిన వారెల్లరు నిర్వహించిరి. భూమి ఋణముల శాసనముక్రింద నివేదిక వత్సరమున 8 లక్షల ద్రవ్యము ఋణముగ నొసగబడెను. వీటిలో చాలభాగము తిరిగి వసూలయ్యెను. లాండు రివిన్యూ ప్రజాయత్నశాఖలో జేరిన గాని, రయతుల సాభాగ్యము పెంపొందనేరదు. ఈ విషయమై ప్రజలు తమ కోర్కెలను స్పష్టముగ నివేదించుట యవసరము.

ఆంధ్ర దేశము: కొన్ని యంకెలు

లాండు రివిన్యూ పరిపాలనముగూర్చి, ప్రధాన వ్యాసమున వివరించి యుంటిమి. ఈ సందర్భమున ఆంధ్రదేశము చెల్లించెడి పన్ను లెంతో, ఆంధ్రదేశమునందు పట్టాదారు లెంతమంది గలరో మొదలగు విషయములను తెలిసికొనుచో, మద్రాసు రాష్ట్రమునందు ఆంధ్రదేశ మెట్టి ప్రాముఖ్యము వహించినదియు తెలియగలదు. ఆంధ్ర మండలములను ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నిర్మించునెడల, రాష్ట్రమునకు తగిన లక్షణము లన్నియు దీనియందు గలవని తేటపడును. 1327 ఫసలీ నివేదికయందలి యంకెలు కూర్చబడినవి గాన, పాఠకుల సౌకర్యార్థమై వాటిని బిట వివరించెదము. ఆంధ్రదేశమందలి జమిందారులు చెల్లించెడి పేష్కాటు విషయమై నివేదికయందు వివరముగ తెలుపబడి యుండలేదు. కాని కనుపడినంతవరకు, ఆంధ్రదేశ జమిందారుల భూమి విస్తీర్ణము, ఆదాయము, చెల్లించెడి పేష్కాటు మిగిలిన భాగములకన్న సధికమనుటకు సందియములేదు. రయత్వోరీ భూములలో మెరకవల్లము గలసిన

విస్తీర్ణము, అసెస్ మెంటు ఈవిధముగ వివరింపబడినవి.

Table with 3 columns: విస్తీర్ణము (విస్తీర్ణములు), విస్తీర్ణము (అకరములు), విస్తీర్ణము (రూప్యములు). Rows include గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, చిత్తూరు.

రాజధానికంఠము మొత్తపు విస్తీర్ణము 25,487,479 ఎకరములును, శిస్తు 5,22,59,784 రూప్యములును కనుపడుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున రయిల్వేరీ భూముల విస్తీర్ణము మొత్తపువిస్తీర్ణమున దాదాపు సగమువంతును, శిస్తు మొత్తపు శిస్తులో మూడవవంతుకన్న నెక్కువగాను కన్నట్లు చున్నది. ఈ క్రిందిసంఖ్యలు సంగీలు, జాయింటు పట్టాలమొత్తమును, శిస్తును తెలుపగలవు.

Table with 3 columns: విస్తీర్ణము, మొత్తపుపట్టాలు, శిస్తు (రూప్యములు). Rows include గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, చిత్తూరు.

రాజధాని మొత్తమున 4,222,543 పట్టాలును, వాటిపై శిస్తు 5,18,22,389 రూప్యములును కనుపడుచున్నవి. ఆంధ్రదేశపు అంకెలు మొత్తపువాటిలో మూడవవంతుకన్న నెక్కువగానున్నవి. ఇక జమీందారీల గూర్చి యీ క్రింది యంకెలు ప్రచురింపబడినవి.

Table with 3 columns: విస్తీర్ణము (అకరములు), విస్తీర్ణము (రూప్యములు), విస్తీర్ణము (రూప్యములు). Rows include విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము, విస్తీర్ణము.

వృత్తాంతములు.

మి. ఓ. నవారా స్త్రీయగు గడచిన ఆదివారమునాడు సాయంత్రం 4గంటలకు నూతనాకాశము దాడివడలినది.

మదరాసు నగరములో పరిశ్రమలపై డైరెక్టరుగా నున్న ఆర్. డబ్ల్యు. డేవిసుగారు ఇప్పుడు బెంగళూరులోని పరిశ్రమ పాఠశాలను దర్శించుచున్నారు.

కాలచక్రము తిరుగుచున్న దను నూతనానుభవముగా బొంబాయిలో గడచిన బుధవారమునాడు గొప్ప వర్షము ఒక ఆగంటకుపై పడినది. ఆకాశము ఇంకను మబ్బు కమ్మియున్నది.

డబ్లింగ్ యు. ఎ. విరవ్ నైపుగారి మరణవార్త:— కలకత్తా క్లాసు రి:— సామాన్య కానసభ ప్రతినిధిగారగు ఆనందబుల్, విలియము ఆలన్ విరవ్ నైపుగారు కలరా కలన ఈలోజన కాలముచేసిరి.

అలహాబాదులోని "భవిష్య" ముద్రాగృహపుఅధికారియగు నుండరలాల్ గావీలనబామినుగా నిర్వహించిన 1500 రూపాయలు, గవర్నమెంటువారికి కృతజ్ఞతను కొన్ని సంతులన వ్యాపారములపై, స్వాధీనము చేసికొనబడినది.

నిప్పుకాముల విద్యార్థులకు వేతనముల సుసగుటకు మేనూరు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. జనసంఖ్యను బట్టియు పాఠశాలలలోపు విద్యార్థుల సంఖ్యనుబట్టియు ఈ విద్యార్థివేతనము వీయబడును. తాత్కాలికముగ రెండు సంవత్సరములకడకు ఇది యియ్యబడును.

ఇంగ్లాండునకు ఒక లేడి తరువాత బయలుదేరుచున్న యాడలో బోవువారలకు ఒడిశేపు హెచ్చించబడినది. అందుచే ఒకపిల్లిని ఎక్కిమిడి సెన్సల మారక ము ధర ప్రకారము ప్రయాణికులు ఈయవలసియుండునని మ్యూనిసిపాలిటీ సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. వీరు పి. డి. బి. వి. ఎస్. ఎస్. సంఘమునకు మధ్యరద్దలు, (ఏజెంట్లు).

హవరామ్యునిపాటిలో నున్న ఘమాదు 1000 మంది కూలివాండ్లు పాకిస్థానవాండ్లు కలసి గడచిన ఆదివారమునాడు సమైక్యకట్టిరి. అందులకు హేతువెడియన వియ్యపుధర హెచ్చుటవల్ల అందులకుగాను ప్రతివానికిని ఒకరూపాయి కంటకు హెచ్చుకేతము ఇవ్వవలసినదని కోరిరి. అంత అధికారము వారి కోరికల కనుగుణముగా నెలవియ్య మదనటి వాటివండి వారు తిరిగి వదిలిపోయిరి.

శేషసంఖ్యలకు శేష రీత్య:— అమృతసరమునేను సంఖ్యలకు శేషవివరణ పూర్తియై తీర్పుచెప్పబడినది. శేషసంఖ్యలకు నెదిరించి మూలప్రకారముగల హక్కు గానించి బాంధువుల తగ్గులపై గిడ్డంగిని బోయకొనినట్లు 21 రిఫై సేర మారోపించబడినది. ముద్దాయి అందమును మరణికి, విధింపబడిరి. వారయ ప్రభుత్వ ప్రాధికారముచేయబడినది. ఒక్కయ్యాయికి మాత్రము 7 ఏళ్ల కడనకా రాగారవాన శిక్ష విధింపబడినది.

బొంబాయి రాజధానియందు వియ్యము కొనుటకును విక్రయించుటకును ఆరాప్రతి ప్రభుత్వమువారి కొనుటన పద్ధతి నకలంబించిరి. ఈపద్ధతి ప్రకారము బర్మానుండి వియ్యమును తెప్పించి వారి నిధిమండలములకు పంపి తెట్టుపని ఈక్రింది ఎనిమిది కంపెనీలకును అమర్చబడినది:— స్ట్రీట్ బ్రదర్స్ కంపెనీ; సువేలకంపెనీ; తారానమ్మ కంపెనీ; అమర్చుడు మాధాజీ కంపెనీ; టర్నరు మారీజాను కంపెనీ; బొంబాయి కంపెనీ లిమిటెడ్; జి. ఏ. టెక్నికంపెనీలు. ఇందులకు వియ్యమును తెప్పించుటలో గజగుచ్చు అలసత్వము తగ్గగలదు. మరికొన్ని కంపెనీలు బర్మానుండి తిన్నగ వియ్యమును తెప్పించుకొనుటకు తెన్ను లీయబడినది. అవియేతన కంపెనీలు ఇప్పటినుండున్న; బొంబాయి నగరమునకు వియ్య సరఫరాచేయు కంపెనీ బొంబాయి ప్రామనివారకనిధి; మరియొక చిల్లర ధాన్యపు బ్రాహ్మణ సంఘము.

ప్రజాప్రాతినిధ్యప్రభుత్వము.

లండన్, జూన్ 2:—రైను శట్టణములలో కొన్నిటి యందు ప్రజాప్రాతినిధ్యప్రభుత్వము నెలకొల్పబడినట్లు ప్రకటించబడినది. తాత్కాలికముగ వీసేలేజెనల్ ప్రభుత్వ మేర్పడినది. ఆఫ్ఘానిలకు దాక్టరు బోర్డుగా కి సమాచారమును సంధిపద్ధతు కలుగు చేసిరి.

పంజాబు అల్లర్లు.

అమృతసారు జనానా అనుపత్రి శేషము. లాహోరు, జూన్ 5:—గడచిన పి.సి.యలునెల 15-న లేచిన అమృతసారు మునిసిపలు జనానా అనుపత్రికి చెందిన ఈ సదనుగారిని చంపుటకు ప్రయత్నించిన ముద్దాయిపై న్యాయమూర్తులు లేవలీ జోన్నగా రఫ్యూత్ నమోదించిన మార్గములూ కమిషనువారు గత సోమవారము తీర్పుచెప్పిరి. ఈ కేసులో 15గురు పురుషులును, స్త్రీయలును (యసుచ్చుకు మరీరి) ముద్దాయిలు గలరు. 7 గురు ముద్దాయిలకు కత్తివిధింపబడినది. ఆరుగురుకు ఉరిశిక్ష విధింపబడినది. వీరి ఆస్తులను ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొందురు. ఈ సదనుగారియొక్క వాకరు ముసమ్మకు మరీరి కృతజ్ఞురాలై ప్రజాసమాచారమును అనుపత్రిలోనికి రానిచ్చి, రెండవసారి రిజిస్ట్రేషనులకు వారిని తిరుగ పంపించుటకును అజ్ఞాంతర ప్రవాసశిక్ష విధింపబడినది. ఈమె ఆస్తి ప్రభుత్వమువారు వశపరచు కొనెదరు. మిగిలినవారు విడుదలచేయబడిరి.

మైసూరులోని యుద్ధవిరాళిములు.

బెంగళూరు, జూన్ 5:— ఈ ఘోరసంగ్రామమున బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు జయముచేసామటకై చేసిన సహాయములును, నూతనకాలము ప్రారంభములలోను, వేలమైయును ప్రాంతమునను ఇంపీరియలు సర్వీసులొందరులును, సానియతు ప్రాప్రాంతములలోను మైసూరు బ్యాంకుసౌధ్య సైన్యదళమును చేసిన పనినిగూర్చి మైసూరుజిల్లాబుక్కుప్రతిక చెప్పుచున్నది. తయారచేయబడిన గుర్రముల సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారికి అందించేయబడినవి. యుద్ధవిరాళిసమయమునకు 5000 మంది ప్రాగులేసిరి. ధనరూపముగా మైసూరురాష్ట్రపు ప్రభుత్వము వారును, ప్రజలును యుద్ధమున కిచ్చినది రెండుకోట్లరూపాయలకు పయగ నున్నది. సైన్యము 80 లేవకి నయ్యవలయుట 15,000 కంటక్కు అంద చేయబడినది. మందుగుండు సాయము లకనసర మైన నిజములను పరిశోధించుటకు మయినూరు రాష్ట్రము యొక్క ఖని జముల కాళువారు ప్రత్యేకకోశాలను జేయుచున్నాడు. జబ్బులపరములో నున్న తుపాకిబండ్లు ప్యాక్టరీకి 150,000 క్యూబిక్ అడుగుల కల గలాచీకర పంపబడినది. మెసపాటోనియాలో మిటరుగేజి రైలువేయటకు 80,000 చేతులకొలుపు పంపబడినది. కాఫీ యన్నగునది వేయవలయుట 20,000 ఎకరములలో గడ్డి పెంచుటకై బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి కొనగలదెను. సైనికులకు సరిగా చెప్పట, జీతమున్నగునది అందుటకుగాను, చెప్పటకును, జీతములకు పనికిరచ్చు చెట్టుచెరువుల కలకుల రూపాయలకు కట్టుకగ నీయబడినది. వాయువిమానములకు పనికిరచ్చు కర్రకొరకు కలప అంతయును పరిశోధన చేయటకు ఆరకా వినియబడినది.

నెరిటాలు జలప్రమాదము.

అలహాబాదు, జూన్ 5:—గత సోమవారము మధ్యాహ్నము పి. డబ్ల్యు.డి. ఆసిఫ్ నెంటు ఇంజనీరు, శే. పక్. కిన్నీ ను గారు నెరిటాలుకట్ట చనిపోయిన వివరములు తెలియవచ్చుచున్నది. చాలమంది సరస్సుమీద పీకారుగా పడవల మీద బోవుచుండగా, వెద్ద నుండి గాలి కచ్చెను. ఒక పడవయందు కిన్నీ ను గారును, ఈ ప్టు ఇండియను రైలువేరు చెందిన ఆర్థురగాను ప్రానుగారి సతి, జాను ప్రాను కొరసానియును యుండిరి. ఈపడవ తలక్రిందులై మునిగి పోయెను. రక్షణచేయు పడవలు వీరి సహాయమునకు పంపబడినది. ఈ పడవలు వీరి దగ్గరకు చేరువప్పటికి కిన్నీ ను గారు మునిగి పోయిరి. జాను ప్రాను సతి స్మారకము లేనిస్థితిలో గొని లేపబడినది. కిన్నీ ను గారు గత ఈత తీయవారు. హల్బామేను సాత్రేటి పకకమును బొంది. జానుప్రాను సతినిరక్షించుటకై ప్రయత్నించగా, ఆయాసమునొంది, మునిగి పోవుచు "చనిపోవుచుంటిని" అని కేకలు వేసెను. చాలమంది దొంగలును పడవలలోనుండి తలక్రిందులైరి. కాని వారందరును రక్షింపబడిరి. అలహాబాదు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు రాక్షసులకు రక్షించబడిరి. మంక్షరవారము మధ్యాహ్నము కిన్నీ ను గారు కేవలము కనుగొనబడినది.

సాధారణ విశేషములు.

(తెలుగు పత్రిక)

ఆస్తియా సంధివర్తమాలు

సూచన ఆస్తియా రాష్ట్రము

అంధ్ర, జూలై 1:- సైనికవ్యవస్థాపనములు, ఆర్థికవిషయములు, కొన్ని సమాధుల పునరుద్ధరణములు మొదలగునవి, వారిపై హితులను సేయుచున్నందున లోకము ఆస్తియా రాష్ట్రమును గురించి ప్రస్తుతము వరి ముగిసినది. నిలదీసిన సమస్యలను సాధ్యమైనంత త్వరతో పరిష్కరించును. ఈలోపున ఆస్తియా ప్రభుత్వము ముఖ్యమంత్రి కేసులను పరిష్కరించుట కారణముగా ముగిసినది. ఆస్తియా సంధివర్తమాలు జర్మనులను సరించి యేర్పాటు చేయబడినది. చాల ఆశముగా లేదును, సమాధులను గురించి, పేర్లు మార్చుట వలన, కేసులు జర్మనులకు సంబంధించినవిగా కొన్ని విడుదలైనవి. ప్రత్యేక మాస్టియాను సంబంధించి కొన్ని కొత్త విశేషములు వచ్చి, అంధ్రప్రదేశ్ ఆస్తియా వారికి సామ్రాజ్యమును కొత్త రాష్ట్రముగా విభజించుట చేసి నవీన రాష్ట్రములు ముఖ్యములు. సంధివర్తమాలు ముగిసిన ఆస్తియా రాష్ట్రమును 60 లక్షలరూపాయలను, 50,60 కేల చివరపుమైళ్ళ వైశాల్యముల రాష్ట్రముగా కల్పించెదను. హంగరీ, జెకోస్లావకియా, సెర్బోక్రోటు స్టావీన్ స్టేలులకు స్వాతంత్ర్యము నొసగుట ఆస్తియా పన్నుకొనవలయును. ఇవియు ఆస్తియా వారికి సామ్రాజ్యముగా ముగిసినది. ఈలోపున ఆస్తియా రాష్ట్రముల విడుదలయ్యెను. వానానాతలములను గూర్చియు, లెబర్నాడును ఆస్తియా అంగీకరించవలయును. అధిక యూరోపియన్ స్వతంత్ర్యమును, సైనిక సామగ్రియులను సమకూర్చు అధికారమును విడుదలయ్యెను. యుద్ధకాలములను తప్పి చరించిన ఆస్తియాను ద్రోహమును మిత్రమండలివారును వారి మిత్రులను విచారించుట కంగీకరించవలయును. ఆర్థిక సంబంధములను గూర్చియు, సంభారసామగ్రిలను గూర్చియు చేయబడినవర్తమాలు జర్మనీవర్తమాలును వచ్చివి.

ఈ క్రిందిసారాంశములో, మొదటిభాగమును, పరిశ్రమ దళభాగమును జర్మను సంధివర్తమాలు సుదూరించినవేగావున విడుదలైనవి. యుద్ధకాలములను సమాధులనుగూర్చియు చరించబడిన ఆర్థికభాగమును, ప్రమాదవిషయములనుగూర్చి చర్చించి 10-వ భాగమును జర్మనీ, జర్మను ఆన మాటలకు బదులు ఆస్తియా, ఆస్తియాను ఆనమాట బలపరచుటచేత మూర్ఖులైనదియు తేరుటచుటలను విడుదలచేసి, అట్లే కేసులను జర్మనీతోనే సంబంధించిన 18-వ భాగమునుగా విడుదలచేసి.

ఆస్తియా సరిహద్దులు.

జెకోస్లావకియా కెదురుగనుండు ఉత్తర సరిహద్దు పూర్వము బోహేమియా మొరాలియాను, ఆఫ్రికలోయను, ఆస్తియాను విడదీయుచుండెను. అదియు ఇప్పుడును ఉత్తరపు సరిహద్దు చిన్న మార్పులు మాత్రము చేయబడినవి. అందు ముఖ్యమైన గిముడే, పెల్జుబర్గలందును మొరాలియానది ననుసరించియు నున్నది. ఇటలీ, సెర్బోక్రోటు స్టావీన్ రాష్ట్రముల కెదురుగనుండు దక్షిణపు సరిహద్దు వెనుకనుండి మిత్రమండలి వారిచేతను వారి మిత్రులచేతను నిర్ణయించబడును. తూర్పు సరిహద్దు స్వీజర్లను కొంచెము తూర్పుగజూడ్రేలింగి లేవెంటు తొలియవలెనే దానికాటి పిమ్మట ద్రేవలి ఉత్తరముగ మరలి హంగరీ సరిహద్దుతో గలియుచున్నది. బలేరియా కెదురుగనున్న కల్మిన్ కల్మిన్ సరిహద్దులను, స్వీజర్లను కెదురుగనున్న కల్మిన్ సరిహద్దును, హంగరీ కెదురుగనున్న తూర్పు సరిహద్దును పూర్వమువలెనుండును.

రాజకీయవర్తమాలు

బల్గేరియా, గ్రీసు, హంగరీ, బోలండు, యునైటెడ్, సెర్బోక్రోటు స్టావీన్ రాష్ట్రము, జెకోస్లావకియా సరిహద్దులు ఇప్పుడున్నవి. ఇకనుండు మార్పులగురించి యుండుటను భయపడవలసిందే. ప్రస్తుతపు సూచన ఆస్తియా రాష్ట్రములనుగూర్చి ఆస్తియానుండి విడుదలచేసినది. ప్రస్తుతపు రాష్ట్రము పాల్సేయబడినది. ప్రత్యేకములను మిత్రమండలివారును వారిమిత్రులను వారియొద్దనుకొనవలసి ఆస్తియా సమ్మతించవలయును.

జెకోస్లావకియా రాష్ట్రము

జెకోస్లావకియా రాష్ట్రమును పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసగుట ఆస్తియా సమ్మతించవలయును. కాల్సేయబడుట వలననున్న రాష్ట్రముగా దానిలో తేరవలయును. ఆస్తియాను నూతన రాష్ట్రమును మధ్యమందు సరిహద్దు మొక ఫీల్డ్ కమిషన్ నిర్ణయించవలయును. ఆ కమిషన్ లో మిత్రమండలివారి తరపున అయిదుగురును, ఆస్తియా తరపున యొకరును, జెకోస్లావకియా తరపున నొకరును మొత్తముగా ఏడుగురు ప్రతినిధులనుండవలయును. మిత్రమండలి వారును వారిమిత్రులు నిక ముందావర్తమాలును లోక విరూపలత జెకోస్లావకియా అంగీకరించవలయును.

సెర్బోక్రోటు స్టావీన్ రాష్ట్రము.

జెకోస్లావకియా రాష్ట్రమువలెనే సెర్బోక్రోటు స్టావీన్ రాష్ట్రమునుగూడ పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసగుట కంగీకరించవలయును. దానిబట్టియుండు స్వతంత్ర్యమును, చివరములను త్వరితవలయును. వైవిధ్యపరిచిన రీతి మొక ఫీల్డ్ కమిషన్ రాష్ట్రపు సరిహద్దులను నిర్ణయించవలయును. ఆ సంఘమున సెర్బోక్రోటు స్టావీన్ రాష్ట్రము ప్రతినిధి యొకరుండవలయును. జేగెను ఫర్మచేసిన సమస్య ఇంకను పరిష్కరించ బడలేదు. మైవార్షిన్ సంతకమును, "ట్రాన్సిల్వేనియా" ను గూర్చియు చేసికొనవలసి సంధి వర్తమాలు జెకోస్లావకియా ఆస్తియానుగూడ సరియైన అంగీకరించ వలయును. యునైటెడ్ గూడ ఈ వర్తమాలు సంగీకరించ వలయును.

రుస్సా.

పూర్వపు రుస్సా సామ్రాజ్యమును జేసిన కాజ్యము లన్నిటి స్వాతంత్ర్యమునకు నది యొప్పుకొనవలయును. బెల్జిక్ లిటో విస్కూ సంది పూర్తిగలదు చేయబడుటచే నమ్మించవలయును. 1917 వ సంవత్సరము నవంబరు 15లో జేయబడిన పరిశ్రమ మారంభమైన దానిగా నది రుస్సా రాష్ట్రమును గాని సరిహద్దులందుగాని ఉండు ఏ రాష్ట్రముతో నెట్టి సంధులను సరియైనదిగా నెట్టియు 'రెడ్డుచేసికొనుట' కంగీకరించవలయును. ప్రస్తుతపు సంధిమార్తముల ననుసరించి రుస్సా జేమింక ఆస్తియానుండి యేమేమి క్షోభకొనవలసి వాటిన్నిటినిగూర్చి ముగియు మిత్రమండలి వారిసరించు ఏర్పాటులను ఆస్తియా సమ్మతించవలయును.

సాధారణపు ఏర్పాటులు.

జెర్మీయును కాటన్ కిక్ జేమింక జేయవలసి దాని సరిహద్దుల నిర్ణయించి చేయబడిన 1889 వ సంవత్సరపు సంధివర్తమాలు రద్దుచేయుటకు ఆస్తియా సమ్మతించవలయును. ఆ సరిహద్దులకు బదులుగా మిత్రమండలి వారికనుక జేసిన సరిహద్దు లన్నియుండినను అది అంగీకరించవలయును. లెస్సెంబర్గ్ గాండు దువీగిగురించి ఇదివరకు చేయబడిన ఏర్పాటులను రద్దుచేయుటకు ఇకనుండు జెర్మీయేర్పాటులను మిత్రమండలి వారిసరించిన వాటి కంగీకరించుటకు ఆస్తియా అంగీకరించవలయును. జర్మనీ గురించి మిత్రమండలివారును వారి మిత్రులును చేయ ఏర్పాటు లన్నిటికి నది అంగీకరించవలయును.

"మైనారిటీ"ల సంతకము.

ఇదిగాక చిలరదినములు పేర్కొనిన గూర్చి మిత్రమండలి వారు పేర్కొనబడిన జేమింక రాష్ట్రము 'పూచీ'వడవలయును. దాని ప్రతిష్ఠాపన లన్నియు స్వేచ్ఛా వ్యాయాసకావ్య సరణములగు నుండవలయును. మైనారిటీల సంతకములకు రాష్ట్రసంబంధములను వానానాతల సంబంధములను గానకలెవయమున తానునిర్ణయించవలయు భర్తము లన్నటి కది యొడబడవలయును. జననకాలిమకన్ల భావనలను లేక ఆస్తియానుండును వారందఱును సమానస్వత్వములను గలిగి యుండుట కది అంగీకరించవలయును. అందఱును స్వాతంత్ర్యములకు సమానములగు జే యుండవలయును. ఇంట్లకడ గాని కొల్లులు మొదలుగా గల బహిరంగ స్థలములందు గాని ప్రజలు స్వభావము మాట్లాడుకొనవచ్చును. జర్మనీ భావము మాట్లాడని ప్రజలకు కొల్లులలో స్వంతభావము నుపయోగించుకొనుటకు తగిన ఆవకాశ మియ్యవలయును.

మైనారిటీలు.

ఇతర భావనలకును జేరిన స్వల్పభాగములను ఆస్తియా జేమింక ఆస్తియా జాతీయుల నెట్టి సంతకపు ఏర్పాటులందునో ఆస్తి సంతకపు ఏర్పాటులే యుండవలయును. జర్మను భావము మాట్లాడని ప్రజలకు తగిన సుండు మండలములలో సాతకాలము కళాకాలము మొదలగు వాటి యందు ఆవటి ప్రజల స్వభావము నుపయోగించుట కెక్కుడు ఆవకాశము నీయవలయును. ఆ సాతకాలము భర్తము నిమిత్తము మండలములను బట్టి రాష్ట్రముగానుండి కొంత సామ్య నీయవలయును అట్టి ఆస్తియా ప్రభుత్వమువారు జర్మను భావనలకును నిర్బంధము జేయవలసినది కలంపముగాదు. అట్టి యు నొక స్వత్వకావ్య రూపము ఆస్తియా అంగీకరించవలయును. ఆ స్వత్వములన్నియు ప్రజలముగ నీయబడుచున్నదియు లేనిదియు వానానాతల సంఘము వారు చేయవలయును.

ఆస్తియా విదేశ స్వత్వములు.

యురపున కావల తనకుండు స్వత్వముల నన్నిటిని ఆస్తియా విడుదలయ్యెను. చివరములు, మాట్లాడు మొదలగువాటి నన్నిటిని విడుదలకొనవలయును. వాటినిగూర్చి మిత్రమండలివారును వారి మిత్రులును జేయు ఏర్పాటుల కన్నిటికి నమ్మతించవలయును. ఈజెర్మీ, మెరెకో, చీనా, సయాములనుగూర్చి జర్మనీతో నెట్టి యేర్పాటు లొనరించబడినో ఆట్టి యేర్పాటులే ఆస్తియాతోగూడ చేయబడెను. అప్పుటచ్చట మాత్రము సంతక సంధివర్తమాలును బట్టి చిన్నచిన్న మార్పులు చేయబడినవి.

సైనిక నావిక వైమానికపు వర్తమాలు.

సైనికవర్తమా లింకను ఆలోచనయించున్నది. ఆస్తియాంగీకరించు యుద్ధపుటలన్నియును, జలాంతరగాము లన్నియును, దామ్యబుల్బుట్టిల్లా అంతయును మిత్రమండలివారికిని వారి మిత్రులకును ఇచ్చివేయవలయును. సమాధియుద్ధము 21 నియమములు చేయబడిన వర్తక వాకలగు నుపయోగించవలయును.

వివిధ రేవు స్థలములందు తయారుచేయవలయున్న యుద్ధనాకల జలాంతరగాములు అన్నియు వెంటనే పనులగుట్టుబడవలయును; వారికామికాధికార్థము మరయించుటకు నుపయోగించవలసిందే. విదేశముల కమ్మబడవలసిందే. వాటివ్యాప్తి సారాధమైన జలాంతరగాముని నిర్మించుటకు గాని సేకరించుటకు గాని విలువలేదు. తాత్కాలిక సంధి వాటికి ఆస్తియా హంగరీలకుమందున్న వావికా ఆయుధములను, మందులను సామగ్రియు, ఇంక యుద్ధ సామగ్రియు వెంటనే మిత్రమండలి వారి కిచ్చివేయవలయును. విశున్నాయుధున్న ఆస్తియాను వాయువార్తా కార్యాలయమును మూడు మాసములవరకు ఆస్తియాకుగాని దాని పూర్వ స్నేహితులకుగాని సంబంధించిన సైనిక, నావిక, రాజకీయ వర్తమానులను సంపుటకు నీయలేదు. మిత్రమండలివారియొక్కయు వారి మిత్రులయొక్కయు అనుమతియొక్కయు వర్తమానులైన వంతులయును. ఆ కార్యాలయము వాటివ్యవసాంతముల సంపుటకు నుపయోగించవచ్చును. కాని ఆ సంజేతములు గూడ పరిశీలించవలయును.

ఈ మూడు మాసములలో ఆస్తియా మరి యెట్టి వాయువార్తా కార్యాలయమును కట్టవలసిందే.

వైమానికపు వర్తమాలు చాలవరకు జర్మను వైమానికపు వర్తమాలు బోలెయే యున్నవి. జర్మనీకి గనులను వెదకకొను నిమిత్తము నూరు సమాధి విమానముల నుపయోగించ సంకీర్తింపబడెను. ఆస్తియా కట్టి యంగీకరించులేదు.

సందేశవర్తమాలు

ఆస్తియాజేమి విదేశములకును సైనిక, నావిక, వైమానిక సందేశవర్తమాలు సంపాదించెను. ఏవిదేశము నావిక, వైమానిక, సైనిక కాఖలంజే యాస్తియానుండును ప్రవేశించుండ వాడవలయును.

శిక్షలు

శిక్షలనుగూర్చి చెప్పబడిన వర్తమాలు జర్మను సంధికి సమానములగు నున్నవి. యెవరెవర విచారణ మొదలగునట్టి ప్రత్యేకవర్తమాలు మార్చియుండవు.

ఏనిమిదన భాగమున నష్టపర్యవ్యాప్తియును గూర్చి వివరములు తెలుపబడినవి. కాని అది ఇంకను సమర్పించబడలేదు.

తోమ్మదనభాగము దెబ్బ సంబంధమైనది. అదియు సమర్పించబడలేదు.

ఆధికపుష్కరములు.

ఆధికపుష్కరములందు చిల్లరవిషయములను తప్ప తక్కినవిన్నిటి యందును జరగజు సంధిమరతులను బోలియున్నవి. మిత్రమండలి సంబంధములుగల ఆస్తికాంక్షలకు యను ప్రజలవిషయమున ఆత్మవలగియును ప్రజలనుగూర్చి జరగజు మరతులలో చేసినటులే ప్రత్యేకమరతులు చేర్చబడినవి. కాంట్రాక్టులు ఎప్పటికలెనే యుండవలయును. ఆ గాస్తి ప్రభుత్వములవారు వాటినిరద్దుచేసిన చేయవచ్చును. ఆస్తికా సామాన్యమునుండి విడదలపబడిన రాష్ట్రములందున్న ఆస్తి యను ప్రజలస్వత్వసంరక్షణార్థము ఆస్తికాను కష్టతులను సరించి మిత్రమండలివారేమి యేర్పాటుల సేసరించినను ఆ స్తికాయా అంగీకరింపవలయును. మరియు ఆయనగూర్చి తమ స్వాధీనమందున్న దస్తావేజులు మొదలగు వాటినియ సమ్మతించవలయును.

సంభార స్వాతంత్ర్యము.

సంభార స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి చేయబడిన మర తులు జరగజు సంధిమరతులను బోలియున్నవి. కొన్ని ప్రత్యే కముగజరగజు సంబంధించినవి తొలగింపబడినవి. ఆస్తికాయాకే సంబంధించినవి కొన్ని చేర్చబడినవి.

చిల్లరమరతులు కొంతమొప్పు తక్కువగ జరగజు సంధిమరతులను బోలియున్నవి. ఆస్తికాయాను మిత్రమం డలికేసులలో మూడును సంధికములను చేసినవియును సంధి యనులలోనికి వచ్చును. కృత్రికాతులవిషయమున సవియోజ్ఞ ము సంధికముచేయునో వాటినుండియు సమలులోనికి వచ్చి నట్లు పాటించబడును.

తొందరపడుట.

ప్రార్థన, మే 27:—ఆస్తికాయా ప్రతినిధులు క్లెమెంకో గారికి నోటునంపిరి. అనంతరపు ఆలస్యములను అంత రంగికస్థితి చెడును గావున వెంటనే సంధిరాయబారములను ముగింపవలయు నని వారందు తెలియబరచిరి.

నలుగురిసభ.

ప్రార్థన, మే 27:—నలుగురి సభవారు నేడు ఆస్తిక యా సంధిమరతులను చర్చించిరి.

జరగజు సంధిమరతులు.

మిత్రమండలివారి శిర్యానము.

ప్రార్థన, మే 27:—జరగజు యొక కేళ సంధిమరతులను సంధికము చేయనిరాకరించునెడల వారివై వార్షిక వైసక స మరొద్దముల నడపుటకు మిత్రమండలివారు తగిన యేర్పా టులను చేసిరి. వెంటనే వారిస్వేచ్ఛములు జరగజుకేసులలో జొచ్చి మాట్టడిని చాలభయభయము గావించెను. అస మృతినిజాపు జరగజుని వెంటనే దండించుటకు తగిన జాగ్రత్త తపించబడెను. జరగజుల నిరాకరణమునకును మిత్రమండలి వైస్యములు జరగజులో జొరబడుటకు వెంటయో యాలస్య ముండదు.

వివిధకేసుల నాయకులు.

ప్రార్థన, మే 27:—వివిధకేసుల నాయకులు నేడు మారాస్కెయిచ్చానుగారిని గలసికొనిరి. జరగజుల సంధిమా చనలను జానుటకు వారు వచ్చిరి. మే 28 వ తేదీనైన వారి నూచనలు క్లెమెంకోగారికి తెలుపబడును.

జరగజు ప్రతినిధులు.

ప్రార్థన, మే 27:— జరగజు సంధి ప్రతినిధులలో 60 గురు కేళ బయలుదేరి పోవుచున్నారు.

జరగజుల నూచనలు.

లండను, మే 28:—సంధినిగూర్చి జరగజులు చేసిన నూచన లింతలోనే మిత్రమండలివారి కష్టంపబడునని తలంక బడుచున్నది. అనూచనలు దుస్సాధ్యమైన మరతులను తొలగించి వలయునంత యెక్కుడు నష్టప్రత్యామ్నాయములను జరగజు యొచ్చుకొనున ప్రేర్మకువలయును. ఈలోన నోటులును, క్రతుత్వ త్రరములను చాలవడిగా పంపబడుచుండును. కార్మికుల దయ ను సంపాదించుటకు రాంట్రాగా రింకను క్రయత్నముల నొన రించుచున్నారు. బెర్లిన్ లో సమావేశమైన అంతర్జాతీయకార్మిక సభవారు కొరిన కొరికలను సంధిమరతు లెంతమాత్రమును పాటించుననని ఆతి దొక్కనోటులో తెలిపెను. అంతర్జాతీయ కార్మికపు పార్లమెంటువారు చేయు నిబంధనల నన్నికాతులు సంగీకరింపవలయునని యందుండెను. వారి జరగజుప్రభుత్వము వారంగీకరించుచుండెరి. సంధిరాయబారములు జరుగుచుండ గా నొక అంతర్జాతీయకార్మికసభ నాచ్యసించుట గాని

నుప్రసిద్ధకార్మికనాయకుల లభిపాతమును కోరుట గాని, చేయవలయునని వారు నూచించుచున్నారు. 15 ఏండ్లయిన వెనుక సాగు బాధ్యులకులకు తగినంత బంగారము నిచ్చుట దుస్సాధ్య మని జరగజులు చెప్పినవానికే జరగజులు తమ ఆదాయమునై ప్రయత్నపడ్డిని చేసికొని నష్టప్రత్యామ్నాయసంఘమువారాచివయిన నిశ్చయించుటలు చేయవచ్చునని కొంత మా తును చేసిరి.

జరగజుల ప్రత్యుత్తరము

పారిసు, మే 29:—జరగజు సేవయు వాకాదళమును తగ్గించుట తోపాటు మిత్రమండలిసేవయును వాకాదళమును కూడ శిక్షించబడవలెనని జరగజులు తెలుపగోరిరి. సంధివత్సరమున సంధికము లేయుటకు కొంటురాంట్రాకధికార మియ్యబడినది గాని ఆసంధిప్రయోజన జరగజు ప్రజాప్రతినిధులు తరస్కరించి ట కత వసకాశమును గొంతలెంచి నిరూపింపబడినది వెంటేలు జరగజు ప్రాసినది. జరగజుల నూచనలలో మొదటిభాగమున కొంటు రాంట్రాగారు క్లెమెంకోగారికి నంపిరి. అది జరగజు భావములను రికి పుటలను గలిగియున్నది. వానికి సంధిమర తులనుగూర్చి జరగజు ప్రతిభలు నూచనలు ఆనశ్చిత్తక యం చబడినది. రెండవభాగము పిచ్చుట నీయబడినది. అది సమగ్ర గ్రంథము.

ప్రార్థనము విషయము.

పారిసు, మే 29:—రన్నును చతుష్టయ సంఘమువారి ఎదుట ఇటలీవారి కడపటి ఆధిపత్యమును నిగ్గురు ఆరాం దోగారిటుల తెలిపిరి. ప్రార్థన ఇటలీ ఆస్తికాయాకు సరిహద్దుగా స్వతంత్రరాష్ట్రముగా నుండవలెను. దాల్బ్యాటియలోని జారా నెలినేకో పట్టణములను ప్రార్థన జలసంధికి దక్షిణము గవన్న దీవులును ఇటలీవారికి చాలముఖ్యములుగా నని నిట లీవాలు వదలను. దాల్బ్యాటియలోని తక్కిన భాగమును కద లుట కంగీకరించినది ఆరాందోగారు తెలిపిరి.

ఆస్తికాయా సంధి మరతులు.

లండను, మే 28:—కేళ రహస్య సమావేశమున ఆ స్తికాయా సంధి మరతులు మిత్రమండలి ప్రతినిధులకు తెలుప బడును. మొదట తెలుపబడినదిగాని జూలై 2-వ తేదీ వర కును తెలుపబడవని మరల 29-వ తేదీ తుదివరకు తెలియ చున్నది.

వివిధసమస్య.

ప్రార్థన, మే 27:—విద్వాంసులొకసమితి వివిధ అ మ రికనల వాత్సల్యము ల్లింపు ఆధికారులకు కోపమును కల్పించి నని. అందుకేదీవాలీరా, అతని మిత్రులకును వివిధసమస్యను సందిసభయందు ప్రవేశపెట్టుటకు ఆధికారవత్తములను సం పాదించుటకు రిలు లేదని ల్యాంకెసింగుగారు వివిధసమితికను ప్రతినిధులకు తెలియజేసిరి.

లండను, మే 31:—సాయంత్రం (5-80) పారిసు:- సంధిమరతులు జ్యూలై 30వతేదీవరకు జరుగవని భాగుగ సంగతిసింద్యముల నెరిగిన సంధిసభ వాకాదళపు సభ్యులు ఊహించుచున్నారు.

కొంగ్రాండు

పార్లమెంటు సభావిషయములు

పార్లమెంటు-ఇండియా

స్థానిక ప్రభుత్వాధికారము.

లండను, మే 28:—ప్రభుత్వమువారి చర్యలను, ఉ ద్దేశములను విశ్రయమున బుద్ధిపూర్వకముగ వివరితార్థము లకు కలుగజేసి ప్రజలను దుగ్భుద్ధితో తక్కువగచుటకు ద్రవ్యుత్పత్తియను వారిని దండించుటకు ఇండియాలో స్థానిక ప్రభుత్వమువారులకు తగినంత ఆధికారముగలదని మాంటాగూ గారు కామన్సు సభలో కర్నలు పట్టుకొని ప్రభుత్వ త్ర మొనంగిరి. ఈవ్యవహారములను పరిష్కరించు ఆధికారము వారికే ఉండవలయు ననిరి.

కరాచీనైక రైలుబండి సమాచారము సందర్భమున కొంతమంది ఉద్యోగస్థులు ఉ త్రవవారులకు కేసుబడిరి. వారు నిందించబడిరి. అందులకు ప్రతినిధిత్వములు గలవు. అందునే వారిని మన్నించుటకు పిలువదని మాంటాగూగారు మేజరు జి. మకింగు నున్నగువారు కు పుత్రుత్వ మిడిరి.

సైనికుల కుద్యోగములు లేకుండుట.

లండను, మే 28:—నైసక సేవకుండి విడుదలైన సైని కులకు ఉద్యోగములు లేకుండుటను గూర్చి ప్రజలమందిరమున

విశేషముగ చర్చయగుచున్నది. హార్డి గారిట్లు చెప్పిరి.—నైస క సేవకుండినవారికి సువిదారములైన దొరతనమువారు కే కేవలసేవలే కాదు చేయగలుగునంతవని చేసిరి. నియంత్ర గులసంఖ్య క్రమక్రమమున తగ్గుచున్నది. ఇప్పుడది 10 లక్ష లకు తక్కువగనుండును. ఇంకమొక గొప్పయొద్దు రాగలదని యు, వేసవిలో శ్రా త్తస్థితి యొప్పవగలవని ను తన అభిప్రాయ మని అతడుచెప్పెను. స్పృహనిర్మాణపు ఏర్పాటుల ననుసరించి మొకటిసంవత్సరము లక్షగృహములు రెండవసంవత్సరము రెం డులక్షల గృహములు నిర్మించుటకు కుద్దెరింపబడిత 76000 గృహ నిర్మాణసభలను బంగీప్రయత్నచేసిరి. రోడ్లకు చాగు చే యించునిమిదము రోడ్డుబోర్డువారు 75 లక్షల పానులను కలిగి. చాలవరకు రు ఆరంభమయ్యెను. లోకమువల్లము కొన్ని 25 లక్షల విలువగలవి ఇటీవలే యారంభించబడినవి. ఇంక 150 లక్షల విలువగలవి కాంట్రాకు చేయబడినవి. ఇందులకున చాలమందికి పని లభింపగలదు.

అధినివేశనములందు వివేచియులు.

లండను, మే 29:—అధినివేశనములందు పారికతేళ ములందు వివేచియుల ప్రవేశముగూర్చి ఎట్టి ఏర్పాటులు చేయబడునో ఎంతవర కవి అనుమతములగునో ఎంతవర కవి బ్రిటిషుకేళపు నిబంధనలవై వాగ్దారమునో యిరువురు తెలుపజాలను. ఈసమస్య వాయాజేతములనుబట్టి శత్రుత్వ ప్రత్యేకముగ నతి జాగరూకతతో పరిశీలించినగాని ఫలస్థితి కలుగదని సార్లమెంటు ప్రజలకుచూప కన్నెడి కోప్పగించి కల్లులు ఎమెరగాను సమాధానము చెప్పిరి.

విమానముల నధినివేశనముల కిచ్చుట.

లండను, మే 29:—మిగిలిన విమానములలో కొన్ని టిరి విమాన కాభాయుక్తులు అధినివేశనములందు తపాలము తెచ్చుట కిచ్చెదగా యని అన్నెగరడిరి. ఈ విషయమును గూర్చి దొరతనము వారలోంచి ఎనుకూలమగు పర్యవహా మును తేల్చిరి. వారిని గూర్చి పిచ్చుట తెలిపెదవని జనరలు నీలిగారు నుడిచిరి. అది దాం మా శిక్షయనా అని అన్నెగా రడిగిరి. అధినివేశనములకును శ్రావణోపసలకును ఇండియాకేళ మునకును ఉచితముగనే యిచ్చబడునని జనరలు నీలిగారు తెలిపిరి.

మాట్రినై సమ విమానము

నెంటుజాన్సు, మే 29:—మరల కట్టబడుచున్న మా ట్రినైసమ విమానముకు నడుపుటకు రావలెనని రయన్సు గూడ కయండవగీత్ర గారల కోరిరి.

అట్లాంటిక్ వైమానికయోగము.

లండను, మే 28:—క ప్రయ హాకరు, కమాండరు గ్రీపు గార్లను సత్కరించుటకు ప్రజలు పురస్కరము క్రిక్కిరిసి ఇంక వై సిన రాలకుండగ గొప్ప ఉత్సవము జరిగినది. యుద్ధవిరామ మొడి మొదల మరల ఇట్లు జరుగలేదు. శ్రోమంతయు ప్రజల చే నిండియుండెను. హాకరుగారు బండిగి ఒక గుట్టును నెక్కి ప్రయాణమును సాగించిరి. ఆస్ట్రేలియనులు చేతులలో చేతులు చేసికొని మార్గమున విండియున్న జనులను ఈరల వారలకు శ్రోలుచు గ్రీపుగారికి అంగరక్షతలుగ నుండిరి. మార్గ మధ్య మంతిను ఇట్లు గొప్ప ఉత్సవము జరిగింది. మ్యాబర్నింగ్ క్ గో పిధి లో హాకరుగారికి బ్రహ్మరథము బట్టిరి. గ్రీపుగారికి గూడ బ్రహ్మరథము బట్టిరి.

కె ప్రయహాకరుగారి విమానము అట్లాంటిక్ సడినమద్ర యలో కనిపించెనని తెలియవచ్చినది.

డెయిలీ మెయిలు విందు.

లండను, మే 28:—సానాయి హోటులనంద టెయిలీ మెయిలువా రొనరించిన విందులో హాకరు, గ్రీపుగారలకు రి వేల పానుల బహుమాము కల్పించుచు నీలిగా రిట్లుచెప్పిరి. శ్రీకాంధి పార్లమెంటు దీముగయులను వెంటనే సన్మానించి వారి కట్టికేళకమును గలంకంపడజేసిరి. హాకరు గ్రీపుగారల తాము చేసిన కార్యమునుగూర్చి కల్లు చాలబోగడిరనియు, అది బాగులేదనియు చెప్పుచు చాలబడినయతో నుపన్యసించి రి. హాకరుగారు బ్రిటిషువానికాధికారులను వాచికవైమాని క మంత్రివత్తము వారును చేసినసహాయమును విశేషముగ క్రి కింపించిరి. వాచికాయానము సమద్రములో వెంటకువాయా సమగానున్న సమద్రమువారు నూడ వంతకువాయానముగ నుండునని అనుభవములను బోధపడగల దనిరి.

BERN:—The Federal Council replying to identical notes from Allies dated May 19th, asking that Switzerland should prohibit trading with Germany in the event of Allies being compelled to take new measures against Germany, says that she is unable to give an undertaking which is incompatible with neutrality.

German Counter-Proposals.**Presented to Allies.**

LONDON, May 29.
PARIS:—The first part of the German counter-proposals was sent to M. Clemenceau by Count Rantzau last evening. It consists of 88 pages in German entitled "Observations of the German delegation on the Conditions of Peace." The second part of the German counter-proposals was presented later, and it is believed that this constitutes the complete document.

Proposed Reduction in Allied Armies.

LONDON, May 29.—2.30 P. M.
PARIS:—It is reported that the German reply will propose that the reduction of the German army and navy should be accompanied by a corresponding reduction in the Allied armies.

To be Signed with Reservation.

LONDON, May 29.—6.10 P. M.
PARIS:—The "Petit Journal" has reason to believe that Count Rantzau has been authorised to sign peace with the reservation that the Treaty must be ratified by a plebiscite of the German people.

Court Bernstorff Interviewed.**Germany would not Sign Peace Treaty.**

LONDON, May 31.
BERLIN, May 30th:—Count Bernstorff in course of an interview said he was astonished at Paris Newspaper view that he would have been more likely to sign peace than Count Rantzau. He said that no German would attach his name to a document equivalent to death sentence of the Fatherland.

German Misunderstanding.**Note to Colonel Henry.**

LONDON, May 30.
VERSAILLES:—When Count Rantzau learned that the text of counter-proposals had been cabled to American newspapers, he telegraphed to Berlin protesting against this step, and received a reply from Berlin declaring that there had been a misunderstanding. Count Rantzau immediately informed Colonel Henry that he had a note to deliver him and sent him the first part of the German counter-proposals saying that, the remainder would be delivered the next day. The delegates Herr Giesbert and Herr Landsberg and twenty-two Secretaries left for Berlin this evening.

The Second Part.

LONDON, May 30.
BERLIN:—The second part of the German counter-proposals agrees to Allied military and naval stipulations providing that Germany enters the League of Nations on equal footing immediately. It demands however that during the transitional period Germany shall maintain larger forces for the purposes of internal order. Germany is prepared to re-occupy the western fortresses and to establish zone occupied by troops. She demands secret and unmolested plebiscite. As regards cession of territories including Alsace-Lorraine and facilities for German Austria uniting with the German Empire. She refuses the cession of Upper Silesia because the region has belonged to Germany for centuries and possesses German majority but she agrees to the cession of Polish parts of the province of Posen and West Prussia. She agrees to convert Memel, Koenigsberg, and Danzig, into free ports and to concede far-reaching rights to the Poles there.

French Opinion.**Conditions Unalterable.**

LONDON, May 31.
7.15 AM Paris. Opinion in French political circles is unanimous regarding the German counter-proposals that there is no necessity for verbal discussions and that territorial conditions are unalterable as regards the Saar, Upper Silesia, and the Colonies.

Hoffman Ministry Resigns.**Soldiers Demonstration in Germany.**

LONDON, May 31.
COPENHAGEN:—A telegram from Munich states that Hoffman Ministry has resigned in order to enable formation of ministry on broader basis.

"He would not Sign Treaty."**Count Rantzau's Message to German People**

LONDON, May 31.—1.25 P. M.
VERSAILLES:—Information gathered from German delegation is to the effect that Count Rantzau convoked the entire Delegation and Members of the Finance Commission before Herr Giesberts and Herr Landsberg's departure and asked them to tell the people in Berlin that he would not sign the treaty in the form presented by the Allies.

Will Not be Signed before June 30.

LONDON, May 31. 5.30 p. m.
PARIS:—Best Informed Conference circles now do not anticipate that the peace treaty will be signed before 30th June.

German Ex-Crown Prince.**Mysterious Movement Reported.**

LONDON, May 28.
The "Times" Hague correspondent states that the Ex-Crown Prince left Wieringen on May 26th unexpectedly and went to Ewveluis in north Holland, where a motorcar was waiting to convey him to an unknown destination.

Ex-Crown Prince Returns to Wieringen.

LONDON, May 30.—1.25 P. M.
AMSTERDAM:—The German Ex-Crown Prince has returned to Wieringen after meeting the Ex-Kaiserin at Amersfoort.

The Prince of Wales.**Receives Freedom of City.**

LONDON, May 29.
A brilliant scene was witnessed in the Guild Hall today, when the Prince of Wales was admitted to the Freedom of the City of London. The Duke of Connaught and other members of the Royal Family attended, and among the distinguished people present were H. H. the Maharaja of Bikanir, Lord Sinha and the Dominions High Commissioners, and Overseas Generals. After the usual ceremonial, the City Chamberlain recited the Prince's career, emphasising the gallant part he had played in the war. (Prolonged cheering) He concluded by requesting His Royal Highness' acceptance of two handsome pieces of plate. The Prince, who was in the uniform of the Munster Guards, heartily thanked the City for his splendid reception. He outlined the work done in the war by four London Divisions, and paid a tribute to their magnificent work throughout the campaign. At the conclusion of the ceremony, the Prince of Wales proceeded to a luncheon given by the corporation at the Mansion House.

Allied Mission to Baltic.**The British Commissioner.**

LONDON, May 28.
It is officially announced that owing to the development of the situation in the Baltic States it has been decided to despatch a British mission to Estonia, Latvia, and Lithuania, with branches at Riga, Libau, and Kovno.

Colonel Tallents, who has been appointed British Commissioner, left London on the 25th May for Libau.

LONDON, May 28.
The "Daily Mail" learns from Helsingfors that the British military mission under general Gough has arrived.

Non-Stop Flight from Madrid to**London.****The Machine Came down in Journey.**

LONDON, May 31.
BIARRITZ:—The Handley Page aeroplane attempting a non-stop flight from Madrid to London crossed the Pyrenees without difficulty, but was obliged to descend at the mouth of the Adour owing to the propeller coming off. The machine lies on the beach and is covered at high tide. The crew of six is safe.

Further Details.

LONDON, May 30.—12.30 P. M.
N. C. 4 has left Lisbon and is expected at Plymouth this afternoon.

1.55 P. M.—N. C. 4 came down at Mondego river 120 miles north of Lisbon.

5.25 P. M.—N. C. 4 was not damaged, but the flight will not be resumed to-day.

Reuter learns that admiralty contemplate Trans Atlantic flight shortly with either airships R. 33 or R. 34.

LONDON, May 31.
Washington, N.C. 4 has arrived at Ferrel. [Later] N.C. 4 has left Ferrel.

3.0 P. M. N. C. 4 Reached Plymouth at 2.26 this afternoon.

H. M. The King today congratulated the American Ambassador on arrival of N. C. 4.

8 P. M. The crews of N. C. 4, N. C. 1, and N. C. 3 have arrived in London they met with most enthusiastic reception at Paddington.

Adventurous Voyage

LONDON, May 30.—R. 34, When taken over by admiralty left Glasgow on Wednesday night for aerodrome at East Fortune (Haddingtonshire) she had an adventurous voyage thither owing to low clouds. The crew of thirty-one discovered at ten o'clock in the evening that they were lost in the North Sea. Later they made for the aerodrome and cruised overhead all night long in the hope of landing in the morning, but the fog prevented this. They travelled during the day as far as Yorkshire, and eventually at 3.30 in the afternoon landed at Berwick Law near the aerodrome. All were exhausted by twenty-one hours in air without food as they had expected the trip to last two hours. General Maitland director of airship services and Colonel Hicks were on board.

5 Hundred Miles in Four Hundred**Minutes****Flight Handi Capped**

LONDON, May 31.
N. C. 4 covered five hundred miles from Ferrel to Plymouth in four hundred minutes. She was sighted off destination at a height of thousand feet and escorted to land by three British Seaplanes. She was met by numerous river craft who lustily sounded sirens and thousands on shore heartily greeted approaching the American seaplane. Commander Read and crew were taken off in motor-launch and taken aboard the American cruiser "Rochester" where they were received by the American Vice-Admiral, the Mayor of Plymouth, and Government representatives. The airmen were subsequently given public reception by the Mayor, who spoke from the May flower stone. Later they luncheoned at the Air Ministry. The seaplanes actual flying time from America was thirty-five hours for three thousand miles.

LONDON, June 1.
The flight of N. C. 4 was handicapped by fog and occasional rain, especially in the neighbourhood of Brest. Her descent at the Mondego river, after leaving Lisbon was due to leaky radiator. The greatest height flown from Ferrel was thousand feet, but it was mostly between fifty and hundred feet, owing to fog, she crossed the channel at two hundred feet.

Austrian Peace Terms.**Submission to Allied****Delegates.**

LONDON, May 28.
At a secret plenary session to-morrow, the Austrian peace terms will be submitted to the Allied Delegates.
Presentation Postponed.

LONDON, May 29.
PARIS:—The presentation of the Austrian terms has been postponed until 2nd June.

To be Presented on June.

LONDON, May 31st.
PARIS:—The plenary session this afternoon decided to reserve the financial clauses of the Austrian Peace Terms. The treaty will be presented to Austrians at noon on 2nd June at St Germain.

The Fiume Question.**Italy's Minimum Demand.**

LONDON, May 29.
PARIS:—The solution of the Fiume question, submitted to yesterday's meeting of the Council of Four, which Signor Orlando described as Italy's minimum demand, is that Fiume should be an independent State bordering on Italian Istria. Italy maintains her claims to the towns of Zara and Sebenico in Dalmatia and the chain of islands running south from the Gulf of Fiume, which is strategically important, but she would renounce her claim to the rest of Dalmatia.

Soldiers Demonstration in Germany.**Two Deaths Reported.**

LONDON, June 2.
COLOGNE.—Two were killed and seven wounded in demobilised soldiers demonstration at Dusseldorf.

Government of India Bill.**Colonel Yate in Commons.**

LONDON, June 2.
In the House of Commons Colonel Yate suggested the postponement of the second reading of Government of India Bill until the joint committee had reported. Mr. Bonar Law replied that there was no precedent for referring the bill to a joint committee before the second reading.

Colonel Yate asked:—If the joint committee reports against diarchy can the bill be altered after the second reading? Mr. Bonar Law replied "of course."

Colonel Yate asked for pledge that the opinions of the provincial Governments would in no way be prejudiced by taking of the second reading this week.

Mr. Bonar Law emphasised that the object of the procedure was to enable the facts to be examined more thoroughly than by any other method, suggested.

The Martinsyde Aeroplane.**Grieve Invited to Navigate.**

LONDON, May 28.
ST. JOHN'S.—Raynham has invited Commander Grieve to navigate the Martinsyde aeroplane, which is being reconstructed.

German Troops in Lettland.**Entente Fresh Note.**

LONDON, June 1.
BERLIN:—According to the German Armistice Commission at Spa the Entente yesterday presented a fresh note regarding the German troops in Lettland and Lithuania. The note says that German forces in the Baltic Provinces must be withdrawn within the line to be marked for them. General Vonder Goltz may retain the command provided he receives orders from Germany for the establishment of coalition Lettish Government. Arms must be restored to the Lettish troops while mobilisation must not be hampered and complete freedom must be assured to the new Lettish Government. Fifteen days are granted from 1st June for the acceptance of the terms.

British Cabinet Meeting in Paris.**Discussion of German Counter-Proposals.**

LONDON, June 1.
PARIS.—A meeting of the British Cabinet was held this morning at Mr. Lloyd George's house in Paris to discuss the German counter-proposals and certain parts of the Austrian treaty. The Premier, Mr. Balfour, Mr. Berner, Mr. Chamberlain, The Lord Chancellor, Lord Milner, and Mr. Churchill were present. Lord Curzon and Mr. Long were absent owing to indisposition. Mr. Bonar Law and Sir Auckland Geddes were detained in London on pressing business.

The Spirit of Brotherhood.**F. M. Haig's Speech at Church****General Assembly.**

LONDON, May 30.
F. M. Haig and General Horne visited the Church of Scotland General Assembly in Edinburgh yesterday. Addressing the assembly, F. M. Haig urged the establishment of a General staff for the Christian churches in the Empire, analogous to the Imperial General Staff in military organization of the Empire. The only means of securing permanent peace was to develop the spirit of brotherhood born in war for which active help of a vigorous national church was necessary. A beginning should be made by forming a United National Church of Great Britain, after which a great Imperial church should be formed, to maintain the determination of peoples of the Empire. In this connection, F. M. Haig rejoiced at the movement towards Presbyterian re-union in Scotland. What Scotland hoped to gain for herself, she must help the whole Empire to achieve.

The Afghan Campaign.

Amir's Letter to Viceroy.

Cessation of Hostilities Desired.

SIMLA, June 4.

A Press communique says:—Amir Amanullah's letter dated 15th May, to the Viceroy reached Simla on the evening of the 3rd June. After referring to the friendly communication which had been passing between the two Governments, the Amir ascribes "a strain of relations resulting in the outbreak of war to certain unpleasant events which arose from certain misunderstandings". He explains that the disturbances and disorders in Northern India, and more especially the unruly demonstrations in Peshawar had reached such a pitch that he was compelled to despatch troops to protect his frontiers. The Commandant of the Eastern Army considering certain points included in his own territory according to the map and plans in his possession, proceeded to carry on some digging as a precautionary measure, whereupon British troops violated the Afghan territory and the Amir was then obliged to declare war. In the meantime the envoy Abdur Rahman reached Kabul and explained that the Foreign Secretary had impressed upon him the necessity of desisting from war. It then became apparent that "events and movements which had taken place were accidental and undesirable." The Amir therefore put off publication of the proclamation of the Holy War by the Islamic Shaitan of Afghanistan and referred the matter to the National Council who decided that an envoy should be sent to India to offer explanations and to stop the fighting. After taking exception to our bombardment of Kabul and Jallalabad by aeroplanes which he compared to bombardment of London by Zeppelins, the Amir proceeds to emphasise that he does not desire that the century-old friendship should be broken, or that bloodshed should lead to perpetual enmity between the two nations. In proof of his sincerity he points to the marked friendliness of his letter and to the fact that he enclosed a signed copy of his Firman to his commanders to suspend movement of troops and to stop hostilities. He winds up by affirming that his Government has never had any idea of severing the friendly relations with Great Britain and is in no case whatever desirous of upsetting old obligations and old relations.

Peace Desired.

On the contrary it is desirous of an honourable and dignified peace advantageous to both parties. This, the Amir says, will be possible to secure if delegates on either side are appointed to conclude peace as early a date as possible.

The Viceroy's Reply.

British Armistice Terms.

In his reply, which it is hoped, will leave our lines for the Afghan camp this evening His Excellency expresses pleasure at learning that the Amir is now sincerely anxious for cessation of hostilities and renewal of friendship between the two Governments. He cannot however pass by in silence the allegation that what has happened has been due to an unfortunate misunderstanding. If there has been any misunderstanding it was a misunderstanding of the political situation in India and of the temper and power of the British Government. Then follows an explicit recital of the various acts of hostility committed by the Afghans culminating in the violation of the British territory by the Afghan troops.

After adducing the proofs in his possession of the Amir's preparations for hostilities His Excellency reminds him of the opportunity which he gave him, even at the eleventh hour, out of friendship for his lamented father, to retreat from the inevitable consequences of his foolish actions. To His Excellency's sorrow the Amir has refused the hand of forgiveness and friendship thus extended to him and so far from repudiating his actions had sought to justify them. In spite, however, of the ample justification for carrying the war to its logical conclusion, the Viceroy expressed his readiness to meet the Amir's overtures in a friendly spirit actuated by a knowledge of the Amir's youth and inexperience, by a desire to avoid bloodshed and mindful of our obligations to the late Amir, a faithful friend and ally of the British Government. His Excellency's Government therefore are prepared to agree to armistice on the following terms.

(1) That the Amir should at once withdraw all his troops from the frontier. No Afghan troops are to be located within twenty miles of the nearest British force.

(2) That the British troops should remain where they now are in the Afghan territory with freedom to continue such military preparations and precautions as may be deemed necessary. The troops will take no offensive action whatever so long as the terms of this armistice are observed by the Afghans.

That British aircraft will not bomb or machine-gun the Afghan localities or forces so long as the armistice is observed, but they will have freedom of movement in the air to reconnoitre and observe the positions of Afghan forces in order to ensure against any concentration or collection of Afghan forces or tribesmen in contravention of armistice. Further that the Amir undertake that his people will not fire at or molest British aircraft and will return without delay unhurt any British aircraft and airmen who may have been forced to land in the Afghan limits and use his utmost endeavour to ensure the safety of any British airmen who may be forced to land in tribal territory.

That the Amir should at once send urgent messages to the tribes both on his side and on the British side of the Durand frontier, into whose limits his troops have advanced and who have been excited by his agents and proclamations, stating that he has asked the Government of India for a cessation of hostilities and that he will not countenance further aggressive action on their part against the British Government and if they take such action, it will be at their own risk and they will receive no support from the Amir and find an asylum in Afghanistan from which they will be ejected as they come.

After emphasising the leniency of these terms. His Excellency invites the Amir to accept them in friendly spirit in which they are offered. If he does so, orders will

be issued to the British General Officers Commanding to arrange a meeting with the commanders of Afghan forces to sign the Armistice. Thereafter His Excellency will gladly appoint selected officers to discuss the final terms of peace with the officers deputed by the Amir and to establish once more friendly relations between the two Governments. If the Amir does not accept the terms the consequences must rest with him and with the unlimited resources of the British Empire which has just issued triumphant from a struggle with the greatest military power the world has ever seen, these consequences can only mean one thing. In conclusion, His Excellency expressed the earnest hope that he will very shortly receive such a reply from the Amir as will pave the way to the renewal of the old friendship between the two Governments.

Punjab Riots.

Amritsar Zenana Hospital Case.

LAHORE, June 5.

Judgment was delivered on Monday by the Martial Law Commission, presided over by Justice Leslie Jones, in the case arising out of the attempt to murder Mrs Eason, of the Municipal Zenana Hospital, Amritsar, on the 10th April last, in which 15 men and one woman (Musammam Mathri) were accused. Seven accused were convicted. Six were sentenced to death and forfeiture. The seventh, Musammam Mathri, the disloyal assistant of Mrs Eason who enabled the mob to enter the hospital and sent them back for their second search, was sentenced to transportation for life and to forfeiture. The rest were acquitted.

Mysore's War Contributions.

BANGALORE, June 5.

The Mysore Blue Book Journal, in giving a record of the part played by the Mysore State towards winning the war, refers to the work of the Imperial Service Lancers in the Suez Canal zone and in Palestine, and to the work of the Mysore Transport Corps, at Sanivnt and Hal. Trained horses were supplied to the Imperial Government, and the State had recruited 5,000 men by the time the Armistice was signed. As regards money contributions, the total amount contributed or made available by the Mysore State and the people amounted to over two crores. Among other work some 19,000 army blankets were supplied up to the 30th September. Special investigations were made by the State Mines Department in regard to the supply or increase the output of particular minerals required in munition making. About 150,000 cubic feet of rosewood were supplied by the State to the Gun Carriage Factory at Jubbulpore, and 30,000 teak metre gauge sleepers for railway construction in Mesopotamia. Close upon 20,000 acres of plantation and "kaval" lands were leased to a British grass farm for raising grass. A large concession, valued at nearly 5 lakhs, was given to the lessees of tanning barks to ensure a regular supply of barks for military purposes. Facilities were provided for the survey of the kinds of timber useful for aircraft factories.

Nainital Drowning Accident.

Death of Mr. Kinneen.

ALLAHABAD, June 5.

Further particulars are now to hand regarding the tragic death at Nainital of Mr. J. F. Kinneen, Assistant Engineer, P. W. D., on Monday afternoon. It appears that a number of yachting parties were out on the lake, when they were overtaken by a squall. In one of the boats were Mr. Kinneen and Mrs. Johnstone, wife of Mr. Arthur Johnstone, of the East Indian Railway. This boat capsized along with three or four other boats. Rescue boats were sent to assist them, but before anything could be done Mr. Kinneen was drowned. Mrs. Johnstone was picked up in an unconscious condition. Mr. Kinneen was known to be a very strong swimmer and had won the Humane Society's medal for saving life. It appears that he exhausted himself in trying to help Mrs. Johnstone and sank exclaiming "I am done!" A number of other ladies and gentlemen were upset out of their boats, but they were all rescued. Among the rescued was Mr. Justice Walsh, of the Allahabad High Court. The body of Mr. Kinneen was recovered on Tuesday afternoon.

Education in Mysore.

Allotment of Scholarships.

BANGALORE, June 5.

In the course of the Mysore Government Order regarding scholarships to the backward classes, it is stated that the Inspector-General of Education points out that it has not been possible to club together small communities and allot scholarships to combined groups on basis of population, as the students of a particular community in a district bear no real relation to the strength of that community, and the result everywhere, therefore, has been a great disproportion in the allotment of scholarships among various communities. The number of applications received is far in excess of such scholarships available in the more educationally advanced parts of the State especially advanced parts of the State especially in the cities of Mysore and Bangalore to which a large number of students are attracted from other parts of the State. The Inspector General, therefore suggests that the scholarships should be awarded on the basis of the attendance of the pupils of each community in each district. The object of the scheme being, however, the encouragement mainly of the less educationally progressive communities and specially those inhabiting rural areas the application of the attendance test without reference to population is likely to operate to the disadvantage of these communities. The scheme is to introduce those whose numbers though large are yet most backward in education. With a view to facilitate prompt allotment of the scholarships, Government are pleased to approve tentatively as proposed by the Education Committee the adoption of a modified principle involving the application both of the population standard and the attendance. The present rules are sanctioned tentatively for a period of two years.

Amritsar Conspiracy Case.

[Delayed in Transmission.]

LAHORE, June 4.

A Commission under Martial Law was convened on the 2nd instant to try the Amritsar conspiracy case in which the following are the accused: Saif-u-Din, Dr. Kitchlu, Bar-at-Law Dr. Satyapal, M. B. Bahr-ul-Islam Khan Barrister, Hafiz Mahomed Baqir, Medical Practitioner, Kottu Mal, millowner, Naraindass, merchant, Gurdit Singh, Bar-at-Law, Auhawan, a Sanyasi; Dina Nath, editor, "Waqf," Cumabaksh, medical practitioner, Ghulam Nabi, private service, Ghulam Mahomed, Abdul Aziz, and Mahomed Ismail, shop keepers, and Motiram, a trader.

Homeward Passage Rates.

BOMBAY, June 5.

Messrs. Mackinnon Mackenzie and Company agents for the P. and O. and B. I. S. N. Co's., notify that they have received instructions that in view of the rise in the rates of exchange the Homeward passage rates by steamers sailing after the 1st instant are to be calculated at the equivalent of outward sterling fares at the exchange of 1s. 8d.

Rice for Bombay.

BOMBAY, June 5.

The Bombay Government have introduced a new system for the supply and distribution of rice in the Presidency. By this system import from Burma and despatch to districts have been entrusted to the following seven large firms:—Messrs. Steel Brothers and Co., Ltd., Shaw Wallace and Co., Tata Sons and Co., Amerchand Madhooji and Co., Turner Morrison and Co., the Bombay Co., Ltd. and J. A. Begbie and Co. This does away with the system by which large numbers of merchants are granted import licenses from Burma, which resulted in much delay in bringing in bills of lading and consequent congestion in the docks. Certain agencies are, however, still allowed to import direct. These are: Messrs. Currimbhoy Ebrahim and Sons for the supply of rice to Bombay City, and the Bombay Famine Relief Fund, and a cheap grain shop agency.

Alleged Assault.

CALCUTTA, June 5.

Yesterday the Police Magistrate of Alipore was engaged in hearing a case in which thirty coolies of the Indian Tannery Company of Garden Reach were charged with rioting and causing serious hurt to Mr. G. Briggs, Manager of the Tannery. It is alleged that the accused went to the Manager one day and demanded immediate payment of their wages. The Manager deferring the payment, the accused insulted him. Later, when Mr. Briggs came out in a gharry, the accused threw bricks damaging the carriage. Then they dragged Mr. Briggs out of the carriage and assaulted him. The trial is proceeding.

Death of Mr. W. A. Ironside.

CALCUTTA, June 5.

The Hon'ble Mr. William Allian Ironside, member of the Imperial Legislative Council, senior resident partner of Messrs. Bird and Co., died to-day of cholera.

Brief Telegrams.

Mr. R. W. Davies, Director of Industries in Madras, is at present in Bangalore visiting various industrial institutions here.

The Calcutta Corporation have decided to grant a grain allowance of Rs. 2 per month to the sweepers and cart drivers.

Bombay had the first heavy showers of the season early on Wednesday morning lasting for nearly quarter of an hour. The sky is cloudy.

The P. and O. "Navara" with the outward mail of the 22nd ultimo, passed Suez 5 P.M. on Sunday. The Anchor liner homeward bound arrived at Suez on the 29th ultimo.

About 1,000 mehtars and sweepers of the Howrah Municipality went on strike on Sunday. The cause of the strike was due to their demand for a grain allowance of one rupee each. The authorities there settled the matter and the work has been resumed after a day's break.

Alliens in Colonies.

Question of their Admission.

LONDON, May 29.

In the House of Commons, replying to Mr. Kennedy Jones, Col. Amery stated that he was not yet able to say what precise measures it was desirable or practicable to take in the Colonies and Protectorates in order to provide effectively for the regulation of admission of aliens or to what extent these measures would be based on the regulations proposed in the United Kingdom. He emphasised that the question would require a very careful consideration in order to secure the end in view in a manner most suitable to the conditions of each case.

Surplus British Aeroplanes.

Gift to Dominions and Colonies.

LONDON, May 29.

In the House of Commons Mr. Ashley asked:—Will the Air Ministry offer the Dominions and the Colonies some of its surplus aeroplanes for postal services?

General Seely replied that the question had been considered and a satisfactory conclusion has been reached by the Government. He would make a pronouncement later.

Mr. Ashley asked, Will it be by gift or purchase? General Seely replied:—As a free gift to the Dominions, Crown Colonies and India. (Cheers)

మధ్యకాస్త్ర) సంఘమువారి కృతానుభవమున నుండి
మమనము మోసము మోసమునకు మోసమునకు మోసము
యను యిది సమస్తముగా ముద్రవయితి. తిరిగి సామ్రాజ్యమునకు
సమస్తమునకు కలెప్పు కొరలయినదని కొంచునును సమస్తము
యెలా సామ్రాజ్యమునకు నేనినట్లు పండిత మోసమునకు కలెతి
సమస్తమునకు గా కలెయియును సమస్తమునకు

బాలుడు మహాశాస్త్రవేత్త యగుట.

17 ఏండ్ల ప్రాయముగల బంగళీ మువకుడు మూడు వందలవలములనుండి అత్యధికముగ రసాయనశాస్త్రములను నేర్చుచున్నాడు. ఈ బాలుడు, (ఇ.దత్తు) కనిపెట్టిన సంఖ్యలు హిందూదేశ పాఠశాల విద్యార్థి కంటేను తొందరగలవని తలంపబడుచున్నది. ఇతాళాభ్యాసము యెఱుగని ఈ బాలుడు "మేధాను" లేక "మార్గము" అనువాదముగ గణితదేశములలోగాక ఎచటైన నెప్పుడైన తయారుచేయవలసిన సంఖ్యలను కనిపెట్టెను. ఈ గాను మోటారుయంత్రములకు విశేషముగ అవకాశమును. రెండేండ్లక్రిందట జర్మనుల దండగములు మహా విశేషిని నున్నపు డీయంతము నీయవలయును అనియు దరఖాస్తునంపగా, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము బాటి లెన్సి, ఈ విషయము జర్మనులకు తెలిసిన యవకాశము గలవనని యెంచి ఇంతవరకు పరమరహస్యముగ నానినచి తేసిరి. ఇంతయెగాక "జిప్సీయము" నుండి సంవికంధకమును తయారు చేయవలయును సంగతిని గూడ నెఱుగి పట్టెను. ఇందు నులపాండూదేశముందలి పరిశ్రమ లెంతయో విశిష్టమోదగలవలయును. సోదా మొదలగువాని చాలచోరక కరమైన యవకాశములను గూడ నతడు కనిపెట్టెను. పాటానుకు సామాన్యపు రాళ్ల నుండి తయారుచేయు విధమును గూడ నతడు కనిపెట్టెను. సో డాను కిడియ. కండలును జర్మనీవై నాథారణయొందిరి. బట్టుబాటని యూహాశక్తిలను హిందూదేశ మివిషయమున జర్మనీలో బాగుగ పోటీకి నిలువవచ్చును. కొన్ని మాసముల నుండియు నా బాలుడు బొంబాయిలో నేవేయి పరిశోధనల గానించుచున్నాడు. అతడు కనిపెట్టినవి పెద్దవ్యాపారము లకు అవకాశమునని అందరి అంగీకరించుచున్నారు. గంధకము, పొటాష్, సోడా మొదలగువానిని తయారుచేయు విధమును దత్తు గానినవ్వనంది పేటెంటును బొంది పెద్దవ్యాపారమును జేయుటకు లెండు కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో నొక కంపెనీ నులుపాడెనున్నది. ఈ బాలుడు, బొరిస్టరు పి. సి. దత్తుగారి కేసుగారు. జ్యోతిషాస్త్రమును కాపురము. 1902 వ సంవత్సరములో నీ బాలుడు జబ్బులు పూర్తయింది జన్మించెను. అతని చిన్నతనము చాలవరకు ఇంగ్లండులోనే గడచెను. అతడు చదివిన వల్ల యొక్క అండను పెంటుపాల్గు (వెబ్బెటర్నూల్) లు. ఇంగ్లండులో నుండగ నై చిట్టచివరనే. అతడు రసాయన శాస్త్రమును వెక్కుడు అభివృద్ధి నూచించెను. తండ్రియే భూగర్భ శాస్త్రమును నుంచిజ్ఞానము గలవాడగుటచే పిల్లవాని నానందము ప్రకాశము కలిగిపెట్టెను. యుద్ధము సంభవించుట నుండి మునుపట్టు 1915 జూలైలో జబ్బులు పూర్తయిన భవ్యము. అప్పుడు తన తండ్రి యయిన మ. శే. దత్తు లి క నిం ప గాంచించెను. భూగర్భ శాస్త్రమును బాలుడు చాల అభివృద్ధి గలవరచెను. ముట్టుచున్న నుండిగార్గి నులలో ఇష్టమునాను. పరిశోధనల నొనరించి తుదకు రసాయనసంధికు నుడుకు కరకు నడుకట్టెను. వట్టవాని నా ఇష్ట ప్రకారము విద్యలుచుచుగాక తండ్రి అంకిత వలయు వస్తువులను తరతరములను అన్వేషించుచుండెను. జబ్బులు పూర్తి కళాశాల కంపుటకు పిలువగా. దానిలో చేర్చుకొనుట క తడు పూర్తి ను కా లేదు. అయిన నీ జమున కా కళాశాల లో బోధించు వానికంటె కఠిన కష్టమైనదెట్లన జూడెడిది. అప్పటికతనికి 14 సంల యాడుమాత్ర ముండెను. అందువలన దత్తుగారు బంగళాలోనే ఆ బాలుని పరిశోధనల కొరకొక పేటెంటుని నిర్మించిరి. గవర్నమెంటువానికి కుట్రవాని యయిన ప్రజ్ఞ తెలిసి కళాశాల "పేటెంటు" ను మరొకరిం ముగించునట్లు ఇచ్చిరి. అంత నా బాలుడు తండ్రిగారి గవల నుంచి తెచ్చిన రాళ్లను పరిశోధించుచు ఏవేవియో సంఖ్యలను తెలుపుచుండెను. ఆ సంఖ్యల నింగ్లండును కలసి జూడగా మహాపండితులు వాని సంఖ్యలనిరి. ముందెందు మానము లట్లు కృషిచేసిన తరువాత, నా బాలుడు "మేధానుగాను" చేయు విధానమును కనిపెట్టెను. అతను ప్రసేపెట్టిన మహావిషయములలో నిది మొదటిది. మరి మూడు మాసములలో గివ్వనుండి నిర్మల మగు గంధకము తయారు చేయుట కతడు 15 మార్గములను కనిపెట్టెను. పిమ్మట పెరిగించిన వాని గనిపెట్టెను. కొన్ని మాసముల నుండి ఈ బాలుడు బొంబాయియందలి భాటానుసోప పట్టణంలో నేవేయి పరిశోధనలను జేయుచున్నాడు. అతడు కనిపెట్టినవాటిని పెద్దవ్యాపారమున కనుమోలవగు పరిమితిని తయారు చేయవలసిన సీడికెటువా రంగీకరించిరి. ఇంగ్లండు కంపెనీ ఒకటి రెండు మాసములలో స్థాపించుటకు నీ బాలుడు తెలియచున్నది.

హా. జీ. యా. త్రిపుర సౌకర్యములు
ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన

ప్రభుత్వకార్యదర్శులగు దివానుబహదరు ఆర్. కామచంద్రరావుగారి విషయములను ప్రకటించుచున్నాము :- ప్రభుత్వము స్టీవర్లు రోకరున్నను, శత్రురేట్లు హెచ్చియున్నను భారతదేశ ప్రభుత్వమువారు సరకుగానక పాదాజాయాతికు వెళ్లు యాతికులకు రహదారి సౌకర్యములను ప్రత్యేకముగా చేసియున్నారు.

ఈ సౌకర్యములు భారతీయులకే గాక, చీనా, జాపా, టిబెటా మున్నగు ప్రాంతములవారికి తప్ప చేరువనునట్టి రైల్వే ముగల్గున దేశీయులకును అన్వయింపగలవు.

ఈ సౌకర్యములే గాక, కరాచియందు సింధు, బెలూచి స్థానము, పశ్చిమోత్తరపర్వతములు, పంజాబు, సంయుక్తపర్వతములు ప్రాంతముల పశ్చిమభాగములనుండియు యాతికులకు అతిథ్యమిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాట్లుచేయుచున్నారు.

ఈ సౌకర్యము లన్నియు నావికా యజమానులతో సంబంధించి ఎరియో ఖానును వెచ్చించి చేయబడినవి. యుద్ధములకు యాత్రాస్థలములకు వెళ్లజాలకపోయిన ముసల్దారులు ఇప్పుడైనను తమ సురభర్యముల నిర్వహణముగాను వెళ్లుటకుగాను, ప్రభుత్వమువారి యేర్పాటు లన్నియు చేసియున్నారు.

మైసూరు ఆర్థికసభ
పత్రికా ప్రతినిధుల వసతులు

మైసూరు ప్రభుత్వము శివకార్యదర్శులగు సి. ఎన్. బాలసుందరం అయ్యగారు మాకిటుల వ్రాసుచున్నారు :- జూలై 10వ తేదీనుండి మైసూరునందు జరుగబోవు ఆర్థిక సభాసమావేశము సందర్భమున పత్రికా ప్రతినిధుల సౌకర్యములకుగా స్పీకింగ్ యేర్పాటులు చేయబడును.

(1) సభలో జరుగు విషయములను వ్రాసికొనుటకు దర్బారుమందిరమున పత్రికా ప్రతినిధులకు ప్రత్యేక స్థలములు ఏర్పాటు చేయబడును.

(2) మైసూరు పట్టణ మందిరములలో పత్రికా ప్రతినిధుల నివాసములు, గ్రంథాలయమునకు నొకగది ప్రత్యేకముగా నియమింపబడును.

3. మైసూరు పట్టణ మందిరములకు తూర్పున నున్న మైసూరున పత్రికా ప్రతినిధుల బసయగుగాను రెండుగుడారములు వేయబడును. ఇందు వారికి కావలసిన సాధ్యమైన యంపబడును.

4. ఈవకతులన్నియు పత్రికా ప్రతినిధులనుండి తగిన యంత్రపులను పొంది ఆర్థికసభా కార్యదర్శునుండి టిక్కెట్లను పొందిన పత్రికా ప్రతినిధులకే అన్వయింపగలవు.

పంజాబు లిల్లరులు.
క్షులు లిల్లరులు.

లాహోరు, జూలై 3:- నైజామాబాదు నేరములయందు మొదట యావజ్జీవము ద్వీపాంతరవాసము విధించబడిన 8 గురు హద్యులకు 10 ఏండ్లు కఠినపరకముగ తగ్గించబడినది. 10 ఏండ్లు కఠినపరకము పొందిన యిద్దరు 5 జేండ్లు తగ్గించబడినది. 5 ఏండ్లు కఠినపరకము పొందిన ఒకనికి 8 ఏండ్లు తగ్గించబడినది. మరియొకనికి 7 ఏండ్లును 4 గు వత్సరములకు తగ్గించబడినది. వీరి సాత్తు ప్రభుత్వమునకు కావలయునని జేయబడిన ఉత్తరువులు రద్దుచేయబడినవి.

జలాల్పూరు జైలు సేరములో ముగ్గురికి 3, 10, 14 ఏండ్లు కఠినపరకము విధించబడినవి. ఇతరులు అది 1, 5, 7 ఏండ్లు తగ్గించబడినది.

కెంకరాజ్ నేరములో ఇద్దరికి యావజ్జీవము ద్వీపాంతరవాసము విధించబడినది. 10 జేండ్లు తగ్గించబడినది. ఒకనికి 10 ఏండ్లును 5 జేండ్లు తగ్గించబడినది. మరియొకరు 7 సంవత్సరమునుండి 4 వత్సరములకు తగ్గించబడినదని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

కూనూరు వృత్తాంతము.

కూనూరు జ్యూను 3:- మినములు పరిశ్రమలకాభివృద్ధి కారకముగా హెచ్. డబ్ల్యు. విల్సన్ గుటకు గారు ఈశాసన స్వయంశాసనములను అన్వేషించుటకు తగ్గిన అధికారిగా ముఖ్యముగా రావుసాహెబు గోవిందస్ గారిలో నిట్లు సంప్రదించిరి. వెల్లువోస్తు ప్రాంతమునందు మినముల పరిశ్రమమును చక్కగ నవలంబించుటకు సాతకాలలను ఏర్పరచి అందు పట్ట

వాండ్రు పిల్లలకు అవిద్యను నేర్పించవలసిన దనియు ఆ పాతకాల ఉపాధ్యాయులను తర్కించుటకు వారికి, పూర్వము జామోరీకాశికి పాదుమాట్టగా నున్న బి. మినను పి. యెస్. బి. యెల్. గారి వలన కాలికటులో నొకపాతకాల స్థాపించబడుననియు చెప్పిరి. 1905 సంవత్సరములోను స్పీకింగ్ మొదట మినపరిశ్రమలను స్థాపించిన గర్. ప్రెడెంట్, నికల్ సన్ గారు పదవిని వదలుకొనిరి. ఇప్పుడు వారు మినపరిశ్రమ పద్ధతులను నూతనపద్ధతుల ప్రకారము నేర్పుటకు గాను వెల్లువోస్తు ప్రాంతములందు మినపరిశ్రమల మొద నూతనంబుండెంటు అధికారిగా నుండుటకు అంగీకరించిరి. తూర్పుదేశాలో పగ చాలు, కేంబ్రులు, మినములు మున్నగు పరిశ్రమలమొద నూతనంబుండెంటుగా నున్న హర్ నెల్ గారు ఇప్పుడు డైరెక్టరుగా 1200 రూపాయల జీతములనున్నాడు. రావుసాహెబు గోవిందస్ గారు, గర్. ప్రెడెంట్ నికల్ సన్ గారిని దర్శించి, 6-వ తేదీన గవర్నమెంటు హానుబద్ద జరుగబోవు విందునకు వెళ్లి వచ్చిన తరువాత కాలికటుకు పోవును. మదరాసు లివ్ ఫుగారి అధ్యక్షతక్రింద గాబోవు లిట్టివారమునాడు జరుగబోవు విమసరీ కాన్ ఫరెన్సునందు విద్యావిషయము యొక్క అవశ్యకమును గూర్చి తర్కించెదరు.

సాజు, ఆబ్ కాశి డిపార్టుమెంటులో ఈ క్రిందిదిగ ఉద్యోగము లొసంగబడినది:-

డిప్యూటీ కాన్ సర్వేటరు ఆఫ్ ఫారెస్టు ఉద్యోగము లోనున్న, సి. ఎస్. హడ్జిస్ గారు 8-వ గ్రేడు, కాన్ సర్వేటరు ఆఫ్ ఫారెస్టుగా నియమింపబడిరి. 1919 సంవత్సరము 1-వ జ్యూనునుండిగాని అటుతరువాత నుండిగాని వార్తసర్కిలు యావత్తును చూచుచుండవలసిగది నిశ్చయించిరి.

సాతకోయంబుత్తూరులో జిల్లా ఫారెస్టు ఉద్యోగియులుగా నున్న యి. వింబమ్ గారిని వార్త కోయంబుత్తూరు డివిజనుగూడ చూచుచుండవలసినదని ఉత్తరువియ్యబడినది.

ఆంధ్ర దేశపు కరవు.
విశాఖపట్టణము సభ

జ్ఞాననివారణసంఘము నెలకొల్పబడుట.
విశాఖపట్టణమునుండి వి. బి. సుందరరావుగారు మాకిటుల లిల్లరులు వ్రాసుచున్నారు :- పౌరసభ యొకటి నిన్న పురమందిరమున శ్రీసోమగుంధరకాశ్రిగారి యాజమాన్యమున జరిగింది. పురమునందలి జమీందారులు, మాలివాండ్లు వారు వేరన నేల అన్నితరగతుల వారు రెండువేలకు వైగా సభ నలంకరించిరి.

పండిత రామచంద్రకాస్తులివారి వైశాఖ్యతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. మండలమున అచారవద్దార్థములు జేమిచే కరవు ఎత్తునకును దనియు, ప్రభుత్వమువారు తక్షణము జ్ఞాననివారణమునకు గాను మండలమునకుటకు భోజనవద్దార్థములు యశాములను నెలకొల్పి ప్రార్థించుచు నొక తీర్మానమును నినిజసప్తయిల డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారు విశాఖపట్టణమునకు వచ్చి జ్ఞాననివారణలను కన్నులారాయాచి తగిన సహాయముచేయ ప్రార్థించుచు మరొక తీర్మానమును సభవారు చేసిరి.

పురపాలకులసభము వారు డెబ్బాలిబియ్యపు డిపోలను స్థాపించుటకు సామ్యుత ఇతరమునుండి బదులు పుచ్చుకొనుటకు పాలకులసభసంఘమువారికి అనుమతి నిచ్చినందులకు ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతను చూపుచు సహకారపరపతిసంఘములవారికి, ఇతర సేవాసంఘములకును స్థానిక సంఘములు ఇట్టి సదుపాయములను చేయ సభవారు వేడుచు ఇంకొక తీర్మానమును చేసిరి.

జ్ఞాననివారణమునందు ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయుటకును ఆవసర మైనయెడల స్వయముగా జ్ఞాననివారణకు పనిచేయుటకు సుకసంఘమును సభవారు నెలకొల్పిరి. దీనికి అవరణిల భూపతిరాజు నేకటపతిరాజుగారు అధ్యక్షులు గాను సి. వి. ఎస్. సరసింహారాజుగారు కోశాధ్యక్షులు అధున వి. బి. సుందరరావుగారు కార్యదర్శులుగాను నున్నారు. మండలమునందలి జ్ఞాననివారణలను ఇతర సంఘములవారు తెలిసికొనగోరుచు, సభవారు చేసిన తీర్మానములను రాజప్రతినిధి, మదరాసు గవర్నరు, సినిజసప్తయిల డిప్యూటీ డైరెక్టరు, ఆవరణిల శర్మగార్లుకు బంపుటకును సభవారు కొన్ని తీర్మానములను చేసిరి.

జ్ఞాననివారణలో తగుసాయము చేయుటకు శ్రీ బాటరుపండ్ల నేకటరమణమ్మగారి వద్దను పుచ్చుకొనడమే వడివేటకాపాటులను తమ భవనమును సంఘమువారి యధీనమున నుంచిరి.

అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించుటతో సభాకార్యక్రమము ముగింపబడినది.

ఆంధ్రమాతృవివాదము

అందు నక్రమములను రాబ మొగంబువంచి చెం
యి జేర్చుకొని "తనయ! హతనయ! ముటుమనే
ప్రేమకై యిటులే దెచ్చిన నీటికి? నాంధ్రమాత దుః
శిల్ప మిది కేల ప్రాకృతమార్గ మయ్యును!
యెను దీర్చుటండ
- దీర్చుటకు దుఃఖ
- సార్వభౌమ సద్గ
- భవదేవాన? నెది! చెపుయ!
- నవ్యమగు జీవనమువోసి
- సిన కల్పగంధకర్త
- తన బద్ధకం
- సంఘసంస్కరణకర్త
- తెలివైన స్వయా
- నీక్షాపరంబు
- విద్యాలయాదుల
- ప్రైవేట్ల చాక,
- విద్యుదు ఘనుడు
- ధన్యజీవి

గావించి

రా. రా. శ్రీ

వీరేశలింగము పంతులుగారి జీవితమును గురించిన
యొక పంతులుగారు మన యాంధ్రజాతిమునకు సాంఘిక మత
విద్యావిషయములలో గావించిన మహాపాతకమును వివరించి
శ్రీ పంతులుగారు గొప్ప యాదర్శపురుషులని యు ఆంధ్రజాతి
ధర్మమును మార్గదర్శకులనియు పలువిధముల గొనియాడిరి.

కాకినాడ

సోమవారం జూన్ రెండవతేదీ సాయంత్రము కాకి
నాటి, శ్రీ రీతికేసులయిన రావుబహద్రులు కందుకూరి వీరేశలింగం
పంతులుగారియెడల మాపురజనులకు గల గౌరవము తెలు
పుట కొక సభ గావించబడినది. తల్లిదండ్రులు జిల్లాకలెక్టరు
గారగు డి.ఎన్.బహద్రులు స్వామికన్నప్పగారు అధ్యక్షు
లుగా నుండిరి. రావుబహద్రులు యు. రామారావుగారు,
వీరేశలింగము గారు సంఘసంస్కర్తగను, (గంధకర్తగను,
దీనబంధువుగను, విద్యావ్యాపకుడుగను ఆంధ్రజాతిమున కొన
రెంచిన మహాపాతకమును గుఱించి ఆయనకు గౌరవమును
ఆయనసేవకు కృతజ్ఞతయు తెలియజేయు నొకతీర్మానము
నువహించిరి. సభ్యులందరను లేచి నిలబడి యాతీర్మానము
నామోదించిరి. తర్వాత మరొకరింద రుక్మిణిని ఆతీర్మాన
మును బలపరచిరి. జయంతి రామయ్య పంతులుగారు, వీరేశ
లింగము గారు రాంధ్రభావము చేసినమహాపాతకమును తెలియ
జేయుచు ఆంధ్రవాద్యమును కాయన ఒక నూతనకళమును
సృజించెనని నడిచిరి. వి. పి. రాజానాయకుడు మాన్యుగువారు
నువస్యించిరి.

కుముదవల్లి.

కుముదవల్లి శ్రీ వీరేశలింగ కవిసమాజము వారు ఈ
నెల 31-న తేదీ కవివారము వగలు రి గంటలకు కె. ఆర్. వి.
కృష్ణారావు మందిరమున సమావేశమై, ఆంధ్రజాతి ప్రసిద్ధా
మహాదేవియు గద్యలిక్తన యనియు, సంఘ సంస్కరణ
ధురీణుడనియు, పరోపకారపారిణు డనియు, ముప్పిసిద్ధిగాం
చిన రావు బహదూర్ శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగము పంతు
లుగారు వివరణపడితలై యీ నెల 27 వ తేదీన ఎన్ను
కలో సర్వధర్మలైరను పిడుగునంటి దుఃఖవార్త విని, చాల
విచారము నొంది, ఈ సమాజమువారికి పంతులుగారి యెడల
గల అపారమైన కృతజ్ఞతనుబట్టి, ఆయన పాపనాశితమును
విప్రులుగా సాగి నేకట సృసించరాజు, భూపతిరాజు
రామచంద్రరాజు, యా. తిరుపతిరాజు, సాగి చలపతిరాజు
గార్ల వలన ప్రసంగించబడినది. ఈ మహానీయుడు శ్రీ రీతికేసు
లగుటచే ముఖ్యముగా ఆంధ్రజాతిమునకు గొప్ప గౌరవం కలిగి
నదనియు, స్వాధ్యాయము బహువిధముల జేసిన గావించి
పరమపదించిన యీ పుణ్యపురుషునికి పరలోకమున కాశ్వతా
నందపదని నొనంగుటకు పరమేశ్వరుని ఈ సమాజమువారు
ప్రార్థించుచున్నారు.

కావలి

31-5-19 నీ పురమునందలి వతనమందిరమున శ్రీ రీతికేసు
లైన రావుబహదూరు కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులు
గారి మరణమువలన ఈ పురమునలకును ఆంధ్రజాతి మంతకును
గలిగిన శ్రీమదుఃఖమును వెలిపుచ్చుటకు నొకబహిరంగసభ,
ప్రస్తుతము రాజమహేంద్రవరమున రాజకీయ కళాశాల
యందు చరిత్రోపాధ్యాయులుగన్న మ. రా. శ్రీ. డి. లక్ష్మీ
సరసింహము యమ్. పి. యల్. టి. గారి యాజమాన్యమున
సమావేశ మయినది. మ. రా. రా. శ్రీ వెన్నెలకంటి కృష్ణ

టిండిరి. ఇంతటితో సభ ముగిసినది.

కొవ్వూరు.

30-5-19 తేదీ సాయంత్రము, శ్రీ సాంఘిక సేవా
సమితిపండుకమున, శ్రీ వీరేశలింగము పంతులుగారి నివాసము
మునకు తమ వివాదమును తెలుపుటకు, వైసమితివారి పక్షము
నను, పాతులకత్తులను, మ. రా. శ్రీమత్తుల అధ్యక్షరావు
పంతులు వి. పి. ఎల్. టి. గారి యాధిపత్యము క్రింద సభ
గావించబడినది.

సభ నలంకరించినవారిలో, శ్రీయుతులు చిలువూరి
వీరభద్రరావుగారు, మామిడన్న సుబ్బారావుగారు, పల్లెత్తు
చలపతి శర్మగారు, (ప్రీడర్లు) మంచిరాజు నేకటకృష్ణారావు
గారు, వి. పి. రెప్పాపెద్ద నేకట్రాయయ్యగారు, తేరుకుళ్ల
సృసించారావుగారు, కొమ్మ రామకృష్ణారావుగారు, (పాడ్డు
మాడ్డు) రాచర్లకృష్ణారావుగారు, మొదలగు పురప్రముఖు
లుండిరి.

మొదట భగవత్పూర్ణున జరిగిన జెనుక, బ్రహ్మశ్రీ
శ్రీపాద పాపమృతాశ్రమిగారు, వీరేశలింగముగారి, పట్టుదల
యు, ఆంగ్లసంస్కృతి భావలతోనుండి, ప్రవాసన, నవల,
కావ్య, చాటుకాదుల, నాంధ్రీకరించి భావమును, జేతమునకు,
నొనర్చిన మహాపాతకము సర్వవిధముల కొనియాడదగినదని
యు, శ్రీచలపతిశర్మగారు వారుసంఘమునందలి దురాచారము
లు సారదోలి, ఉపాధ్యాయులుగా నున్నప్పుడు సహితము,
మత, సంఘ, సంస్కరణ విషయకమైన తమ యాశయమును,
విద్యార్థులకు బోధించుచుండేవా రనియు; మండేవ్యశర్మ
గారు, ఆంగ్లమునలే ఆంధ్రమునూడ ప్రచారముగలది యయిన
వైపునరి, ప్రాప్తపర్వ బూతిబలమున త, పంతులుగారు ఆంధ్ర
వాద్యమునుచే చేసిన సేవకు పొంది ముందేడివా రనియు,
వారు కలువించుముల జయప్రదముగ నేనచేసి యుంటుంటే,
ఒకవిషయమున పంతులుగారియెడ స్పృగలవాడు, ఇంకొక
విషయమున గౌరవము చూపకుండలేనియును, శ్రీ చిలువూరి
వీరభద్రరావుగారు, తానుసంపాదించిన ప్రతిష్ఠ లేకమొక కల
జేసి, దానికి మేతువు శ్రీ రీతికేసులైన పంతులుగారేమనియు,
"జగమేరిగి బ్రాహ్మణులకు జంపే మేల" యనినట్లు, జాతి
మనము చేయుగౌరవము లక్కరలేకయే, మతసంఘసంస్కర
ణలందు, వాద్యమున నారి ఉత్కృష్టములైన వలలు
చేయుకాటకలు గలిగి వారికిరీ సత్కరణకు చేయగల దనియు,
వారు బంగారాభాష ఆధునిక కాలమున పొందిన గొప్పస్థితికి
నునభావమునూడ లేనలెని ప్రయత్నించి, మార్గదర్శకులై
రనియు ప్రశంసించిరి. పిదప ఈ క్రిందివిధముగ వారు తీర్మా
నమునువహించిరి. "ఆంధ్రలోకమునకు మహాసేన చేసిన, శ్రీ
కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారి మరణమునకు వగలు
చు, వారియాత్మకాంతిసిద్ధికి పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు,
శ్రీవారివిషయమై యాంధ్రలోకము చేయు, స్వాధికారిన్న
విషయమై ఈసభవారు తోడ్పడుదురు" ఇత్యది మంచిరాజు
కృష్ణారావు, వి. పి. గారిచే బలపరుపబడి ఆమోదించబడినది.
అంతిమందు అగ్రాసవాధిపులు, శ్రీపంతులుగారి సర్వజ్ఞసేవ
లకు క్రింద ప్రజాపక్షపాత మను పునాది ప్రకాశించుచున్న
దనియు, నిమ్మచాతుర్వర్ణులకు వారు చేసిన సేవయు, సాంఘి
క భాషాసేవలను, ఎన్నుచును మరుగకాలమనియు, వారి యాత్మ
కు భగవంతుడు కాంతినిచ్చుకావలసి కొరకు, సభ ముగిం
చిరి. ఇట్టి సభలు ఆంధ్రులెల్లరుజరిగి కృత్యులగుదురు గాక.

అందుకూరి వీరేశలింగవి యతని

సాటిమనుడెవ్వడమ్మ? యీ జగతియందు.
గీ. మానవుడెంత దుఃఖ భగ్యంబు నిర్వ
హించగల డంతయును నిర్వహించి చనియె
నతనికై భింకనొంద. నగునె నీకు
బ్రహ్మల్యాంత మెవ్వంబు బ్రదుకుదు?
నీ. అతని నుద్యమించి బట్టిపెట్టి నొందంగ
నాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!
యతని జీవితము మా కాదర్శమగునట్లు
లాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత?
యతనిసాటి మహాత్ము లాంధ్రభూమిని నిండ
నాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!
యతని పాపములున్న నారియించబడునట్లు
లాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!
యతని సత్కీర్తి కలకాల మలరుగాక
యనుచు నాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!
యతడు పరమాత్ముడై నై కృపించుగాక
యనుచు నాశీర్వదించుమో యాంధ్రమాత!

జి. సుబ్బారాయుడు.

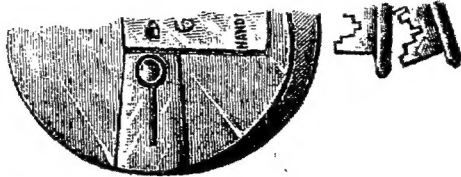
* * * * *
ఉ. భారతీ! యాంధ్రజాతిమున భవ్యులనీయుపురు లెంతయున
గారవమునంబొర్రగ నఖండయ్యున్న జేజిల్లు నీ
కారయపుత్రశ్రీక చుటా గలిగింకజేసి దాన నం
భోరుమానూతిసంతసము బొందుచుండగబోలునెప్పుడొక.
చ సకలకలవికారములు కాంతులు దాంతులు సర్వవాది సాం
ఘికమతదోష లేకయల కలకలుబ్బరించి దీర్చుసా
ధకు డకలంకరాయబహద ర్నిరుదాంతికుడైన నీదు పు
త్రకు డకలా వివరణవిధానమునం జనెనమ్మ భారతీ.
చ. చదువున రాజకీయమున సాంఘికధర్మములందు ప్రావ్యుత
జాడలిన యాంధ్రుడందలిని బూని మహామహానీయదత్తుడై
కొదవలవిర్చి యన్నటికి గొబ్బునదెచ్చిన నీ కొమారు దా
ప్రదివముసంస్కరించెడు మలిజనబోలును నుమ్మ భారతీ.
నీ. రూపకములు గద్యయాద ప్రబంధము
లాంధ్రమునకు నూర్చిపెట్టి మేటి
మతదురాచారము లొగ్గిసంఘంబు సం
స్కార మొనర్చునీ స్తంద్రయకుడు
స్వాధ్యంబు ప్రాణము లాంధ్రజాతిమునకు
నర్పించినట్టి త్యాగాధికుడు
ఆంధ్రమండలివెన్న నంటియందగ నూర్చు
మార్గములెట్టి నమహితమూర్తి.
గీ. నీ కొమారులందర నిపుణుడయిన
కందుకూరి వీరేశలింగప్రభుండు
కాలగతిగాంచె నంచు దుఃఖదడకమ్మ
పురులుగారమ్మ భారతీ యిద్దయకులు.
చ. దినకరడ స్తమించుకరి లేజము నన్నిని జేర్చునట్లు
యనఘము నాత్మ లేజముట యాంధ్రసహోదరపాశిత్యక
ద్వనులికనాంధ్రజాతిక తత్వరలై జరియించువారలో
జనని విచారము నిడిచి కాంతము బొందగదమ్మ భారతీ.
గీ. ఆంధ్రజాతియె మతయంచు దలలి
యాంధ్రజనములే సోమరులంచు నెంచి
ప్రాణచుర్ధంబు మాత కర్పణముజేసి
చనిన యాఘుకనాత్మకు కాంతియొనపు.
ఓం కాంతి: కాంతి: కాంతి:
బులును ధైరవ.మూర్తి

భారతీయుల చేతి

మైసూరు మెటల్ వేర్ హౌస్, మైసూరు
మైసూరు రాజకీయ లోహపా
ప్రతిమొక్క సాంసారియంటిలో
లింగం, దృఢమగ నందముగను
మెరుగు వేయబడినవి.
అమృతములభవము!

జల కొంచెము!
అమృతముల బుత్తికొనిపోవు
ఫలానారసంపుటయూ, లోపల
కోపాలు, తట్టలు, కంచము
చేతితోనే చేయబడిన
ఇనుపబీగపుముద్దలు, తాళము
తలుపులకు గవాత్
వేయు పలుతరముల కొండ్లు
ఇంకను వాయనలదిగాని
ఇంజను వెక్కుగాగలవు. కల
సావించియుండు మాత్రీదర్శన ప్ర
గాతినీ కొనవచ్చును.

**Encourage Indian Industry,
The Mysore Metal Ware House,
Chikpeta, Bangalore city.**

ఈ పండితులవారి దివ్యవృక్షము లింకయు ననేకములు గలవు.
పాక్షికింగు-పాక్షిజీవులకు ప్రత్యేకము క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.
(1588)

జల స్వల్పము! నీసా 1-కి 0-8-0 లగాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!
పంచభౌషణు మాచికొనిన మోసము కలుగదు.

అమృతం
అన్ని నొప్పులకు

జనము
పరమావధము.

కలనొప్పులమాన్యును. వాయువుపొట్టబాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్టును బోగొట్టును.
ఇది మంచి యానకేల సకలవిధమైన నొప్పులకు సంజీవినికంటిది. కనమూలికలచే హిందూజాతమందు తయారు చేయ
బడు మంచిమందు. దీనిని విశేషములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే వేలవేలు యోగ్యతా
శీత్రములు పొందియున్నది. అన్ని దుశాణములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తా మ ర తై ల ము

తామర, తీట, ఏనుగొగ్గ, దురద, ఉంగరములవంటిచుట్టు, రసికారుట, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు
చర్మరోగములను శాశ్వతము చేయగలదు. రాజారాజి బొమ్మను మాచికొనుట మంచిది. వెల 0-6-0 ల మాత్రమే

మో హి నీ తై ల ము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. 5 రులములు నూనెగల నీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దం త చూ ర్ణ ము

పండ్లనొప్పులకు దివ్యవృక్షము; నూనెసంకలిగియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది.
దర్శి 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతం జనము డి పో,

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి. రి, లంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

మంచి లాభము.

ఈ త్రయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కాటూలు
తెల్లనియింసుక 10 రులముల వెట్టె 1-కి రూ. 1-0-0.
ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం!

కాశీలో మూడుదినములు

ఇందు కాశీలో చేయవలసిన యాత్రలను
విశదముగా చెప్పబడుచున్నది.

విలాసము:— 1827
కే. ఎస్. ముత్తియ్య అందు కంచెని,
సిల్క్ హౌసు, కాశీ.

K. S. Muthiah & Co.,
Silk House, Benares City.

వివేచి నహితమైన డా. పి. డి.
సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

అపరిమితపు రక్తములన జనించు వాడ్యములకు
ఇతమువంటి మందు. కరువులను, మచ్చలను, గండమాలలను
తిండ్లను, ప్రాతమొప్పులను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి
కనోపధి సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము,
సావంతుని మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధక
ము కాల్చసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరాశోగ్యమును గలగజేయును. 16 రోజుల
లోపందుటకు 4 టేస్పూ బుడ్డిలో అమృతము.

పాపైటరు.— పి. డి. సావంత్,
44. ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

అయుర్వేద యావధముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

పంటివైద్యము. 1564

డాక్టరు గిబ్బర్ బ్రదర్సు

12 కన్నతూ శివ, ఎన్నూరు, మద్రాసు.
ఈ రణవైద్యులు ఏకారణము చేతనైన పండ్లను పెరి
వేయవలసి యుండిన సెప్పిలెటండ్ పీకీజేయుదురు. బలహీన
మైన పండ్లను బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట సంతుగల పం
డ్లను బంగారుచేత మాయము, కల్లు క్రొత్తకట్టుట, ఇంకను
వంటిసంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను నూతనవైద్యశాస్త్రప్రకా
రము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయ నుండుట వచ్చి
యున్నాము. పంటిని తీయవచ్చును సెప్పిలెటండ్ తీయబడును.

పాశ్యపు వేంకటాచలపద్మితులవారి
అయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

1. **లక్ష్మీనిలాసరసము:**—లక్షోపశులకు శ్లేశ రోగము
ఈ లక్ష్మీనిలాస రసమువలన నిరోధింపబడును. 2. కే
యోక లక్ష్మీనిలాస రసముగల నీసా తయయిండ్ల నుండేనేని
శ్లేశుడు శర్మోత్తమమైన దివ్యవృక్షము శిరోగతి లేదని తాడు
సంకోచముగ బుల్కులయి. దివ్యవృక్షము, చూడెరి శాల్మక
శర్మములు, శన్నిపాతము మొదలగునవి తక్కువ గుణముగను.
నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం. (594)

2. **శినివాస తైలం:**—శ్లేశ గడ్డకును, సంతుల సెప్పి
లెటండును మంచిమందు. నీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇనాం.

3. **వైశ్యాన రాసము:**—దీనిని నీనింజనప్పటినుండియే
మాత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, శిరభేది, అశీర్ణ
భేదులు గలయు కాగలదు. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం.

4. **బాలసుఖోపయము:**—విడ్డలకు బలకారి; తియ్య
కుండు. మందము, మలబద్ధము, అశీర్ణ భేది, కృత్తము, కడు
పుచ్చియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు
విడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇనాం.

5. **లోకామరూపారకమూర్తయోగము:**—విడ్డలకు కడు
పు ముడిరిగవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ
కారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అశీర్ణము, శిర
కాతం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం,
తిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక
నేక రోగములను గుణము చేయును (801)

160 యాత్రలు గల నీసా 0-4-0
కపాలం కర్మతో 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-18-0
" " 25-కి 5-8-0

అతి వేగముతో కూడ అనుపానము చేసుకున కంతుడును.
శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.